

د باد په کندووالو کې

د شعرونو ټولکه

Ketabton.com

صدیق کاون توپاني

۱۳۸۱ لمریز

کتاب پېزندن:

نوھ : د باد په کندوالو گې
ویناواں : کاوون توفانی
مهتمم : عبدالهادی هادی
چاپ شمېر : ۵۰۰ توهک
چاپ نېټه : ۱۳۸۱ لميز / ۲۰۰۲ م
كمپيوزر : ذشيق
د پښتھ خطاطا : استاد د قمرالدين چشتۍ

چاپ او كمپيووتر ئاي
دانش كتابتون، قصه خوانج بازار، پېښو

د انڌير نېټ په مخ ترتیب او ڊيزاین ڪوونکې : سمسور حبیبی

د سریزی په ئای.

د مینی په نامه

دزره په شاره کرونده کې مې د هيلو سپرغى و کرلې ،

او د آمان د بناپيرى په خنو و ئنگىدم

بیا مې د تېرو په ساره ذهن کې ،

د تودې مینې په نوم ،

دزره په وينو د يوې بلې کرلې .

د شېپې په د بنته کې مې ،

په سپيروشگو ، د گلونو د پنسو خاپونه ولتول .

او د بادونو په شگلن بهيرکې ،

د سرو غتىيو د مزار خيلى ته و دريدم

او د خدای يول كلى مې ،

چې شېه او ورخ پکې داوبنکو بارانونه كيدل

په يوې او بنسکې ،

په يوې ورستنى او شکې ،

پسې ولتاوه .

چې د غمونو د خپر کې وروستى پانې ته وروستى تکى شي

خوته به وايىچى وروستى اوپىكە ،
مرغى شوه ،
او هواتە ،
لارە .

* * *

كله چى باغ كې ، تبرشىن شود نارنجو پە خاي ،
ماتە دشنو ونو دمەينى افسانە يادە شوه ،
اوزرە مې و تۈكىدە ،
لوي شو ،
بىرته و رزىدە .
تۇقى ، تۇقىوپى شو ،
پانې پانې شو ،
د باغ پە و نو و غورىدە .

د كوم بې نومە ، نا خەركىندە «چا» خبر و مې پە غوب كې انگازى كولې
كله چى و نې مري ، شمال لەگىرىي ،
كله چى و نې مري ، نرى نرى باران و رىبىي ،
كله چى و نې مري ، آسمان پە چىغۇ چىغۇ ۋازى ،
سېىندونە ساھ و رکوى ،

او چپه کېرىي غرونه،

او بىالە كومەنا خرگىنده ئايىه،

يو لاس راوزى، چى رىنا حىپروي،

يو لاس راوزى، چى بادونە تپىي،

يو لاس راوزى، چى لەدارەبى، د تېر خولە كىي ژبه سوزى "خو ما كتل چې ونى مەري شوي،

گلان ورژپدل

پەشىنۇ باغانۇنۇ كې د تېر ترانە جارى شوه،

پە وچو خانگۇ د مرغىيۇ ئالىپ ونپىدى،

او خونپى سىلى پە تولۇ كلى كې وچلپدە.

شمال ونە لگېدە،

نرى نرى باران ونە ورېدە،

غرونه ونە نېپدل،

سیندۇنە ساھ ورنە كې،

او د اسماڭ لە تکو شىنۇ سترگۇ نە، يو خاڭى ونە خىخپدە

لە ناخرگىنده ئايىه،

د باغپە لورى لاس ونە غزىدە،

د خدائى پە قىول كلى كې،

چا د زخمی نبسترو سوی ساندې وانه وریدې،

چا د سېلېو وزرونه تاره،

چا د تبرزې غوڅه نه کړه.

خود بې نومه ناخړګنده "چا" خبرې مې تراوشه لا په ذهن کې دي.

* * *

اوسلکه ستړۍ سرګردانه مرغه،

د باد په ورانو کنډ والو الوزم،

د باد په ورانو کنډ والو کې، مې د هيلو،

سره ګلان،

لټوم

آلمان / اپریل ۲۰۰۰

کاونون توفانی

د باد په کنډ والو کې

د مینې شرط

ماته يادشي چې ته پيغله، زه زلمى و م

په رګوکې مو سکروتې گرځيدلې

ټول وجود مو اور د مینې و، نیولی

له ليمو نه مو سپرغۍ پورته کيدلې

، پسرلی و

دنیا توله بشایسته و ه،

دوبمې کاروان،

شيندلې و و،

عطرونه.

د ټوانې په ميو مست و و موږه دواړه

له غمونو موختالي و و، زلمي زړونه

زه په مينه درنژدي شوم چې دې بنسل کرم،

د هوس په دنيا سم کرم قیا متونه

تا مې لاس په شونډو کېښود،

بيا دې وویل :

چې اول مې تور پیکې ته،

سورګل،

راوره،
بیامی بـکل کـه دـسورـکـو شـونـهـو سـروـنـهـ .
اوـسـورـگـلـ ،
زمـوـبـ دـخـوانـیـ مـیـنـیـ ، شـرـطـشـوـ .
زـهـ لـهـ هـغـیـ وـرـحـیـ وـرـوـسـتـهـ بـیـاـ تـرـاـوـسـهـ ،
سـرـگـرـدـانـهـ پـهـ سـرـوـگـلـوـ پـسـیـ گـرـحـمـ .
کـلـهـ سـمـیـ لـتـیـوـمـهـ ،
کـلـهـ ،
غـرـونـهـ ،
کـلـهـ دـبـتـیـ اوـمـیرـیـ ،
کـلـهـ ،
بـاغـونـهـ
لـهـ هـرـ چـاـ نـهـ دـسـرـوـ گـلـوـ پـتـهـ غـواـرمـ ،
پـهـ سـرـوـ گـلـوـ پـسـیـ لـوـبـیـ لـارـیـ نـغـارـمـ
نـهـ مـبـیـ سـتاـ دـپـیـکـیـ گـلـ ،
چـیرـیـ ،
پـیدـاـکـهـ ،
نـهـ پـورـهـ موـ دـنـیـمـگـرـیـ مـیـنـیـ ،
دـ بـادـ پـهـ کـنـدـوـ الـوـکـیـ
کـاـوـونـ توـفـانـیـ

شرط،

شو

نه مې بىكىل كېل،

ستا د سرو شوندۇو،

سرۇنە

نه سمسورشۇل،

نېتىيەلى،

ارمانۇنە.

آلمان / ۱۳/۸/۱۹

كاۋوң تۇفانى

د باد پەكنىدۇلۇكى

د کوتروپ خوب

کوتروپ خوب لیدلی

چې اور نفسمه سارا بادونه ،

بیرته ستنيپري د سارا غيبرې ته.

کوتروپ خوب لیدلی

چې دلينديو فصل ،

پرون بلى، وواهه

او نن ، د کلي بزگر

خپلو پتیيو کې ، غنم و

* * *

کوتروپ خوب لیدلی

چې د چنار لوڅه ، لغره ونه ،

بيل په تنکيو پانو پته بشکاري.

* * *

کوتروه ناسته ده د کلي دويالي له پاسه

د توت دونې په بربنده خانګه ،

او په او بو کې د لیدلی خوب تعبير لتهوی.

کابل ۱۳۶۶/۱۲/۲۵

دېلى هينداره

مېكدي ته يې مخشر په اوږو را ووړ
چي زاهد د توبو غر په اوږو را ووړ
څه تا ثيردى د ډېوي په سره لمبه کې
چې پتنګ ورته خپل سر په اوږو را ووړ
دا شنا په غم مې کسي دواړه سپین شول
سيل د اونکو مې نظر په اوږو را ووړ
دزره شمه به يې بله کړمه لار کې
که د شېري مړي سحر په اوږو را ووړ
يوه خاځکي سمندر په اوږو را ووړ
دا فق لمنه سره په وينو بنکاري
تورو وريئو زخمی لمر په اوږو را ووړ
دلنه جوره قتلګا ده د غو تېيو
سره غاتول ورته خپل سر په اوږو را ووړ

۱۳۷۱ / غبر ګولى کابل

توره سیلی

بادو نه دی، غوغَا کوي باگونه، رژوي
شنې ونې لو توي، رنگین گلونه، رژوي
وبمې پرون راپری و پیغام د غوریدو
نن توره سیلی راغله، بهارونه رژوي
يو باددي را الوتى لە سرا به د وعدو
په شوندو د جانان مې خوابونه، رژوي
د حسن له جلوي نه يې زاهد نه دی خبر
سجدې پيکه کوي او ايمانونه رژوي
راوو ت له مسجد، شو دېره په خرابات
د خم په پنسو کي غړي، ثوابو نه رژوي
نه ويره له سکروتو او نه تنده د کوثر
ملا د تخت له پاسه خمارونه رژوي
بنکر یېري چې تشن ياد يې هم، په ما نه دی پېرزو
رقیب مې د جانان کو خه کې پلو نه رژوي
دستر گو په أسمان کي يې بیا ستوري شول رابر
شوګیر يې را ته بنکا رې چې خوبونه رژوي

کابل ۲۰/۲/۱۳۷۱

خدای پامان

درنه لارم خدای پامان، زخمی کابله

زما روحه، زما ئان، زخمی کابله

درنه لارم خو له زره مې وینى خاھي

تانه جار، تانه قربان، زخمی کابله

د کابل هوا يې ډګر

د غبر گولې ۱۳۷۱

درنه حمه

درنه حمه، مجبوري ده، درنه حمه

په قسمت کې مې خواري ده درنه حمه

گوره ماته په غصه نه شي وطنه

راته پیښه ناچاري ده درنه حمه

هوایی ډکر کابل

د غبر ګولې ۱۳۷۱

غلي نغمي

په بنو ستوري زنگوم داشنا کلي ته ئم
ستريگي په لاره غورم ، داشنا کلي ته ئم
کلى خاموش ، گودر شر ، کوچي له دوده ھكې
رقىبه ، كەپ باروم ، داشنا کلي ته ئم
په شپولې سرگردانه مسافر و ختونه
ورو ، ورو له سره تيروم ، داشنا کلي ته ئم
رينبي رينبي گريوان مې لارو درقىب گوتوكې
دنسگ ھولي پيوندوم ، داشنا کلي ته ئم
بلبل له غربه بيگانه ، گل له بلبله پردى
غلي نغمي مې ژروم داشنا کلي ته ئم.

فبروري ۱۹۹۴ آلمان

د بادونوشپه

دبارانشپه ده ، دبادونوشپه ده
دزره په کور مې دغمونو شپه ده
شماله ورو ، ورو يې په ناز خوئوه
ديار په زلفو دگلونو شپه ده
دايې خندا په انتګر کې ويده
که په ککو يې دنا زونو شپه ده
وچ او لاندہ پکې په ګډه سوئي
زمور په کلي داورو نو شپه ده
دلمر په خنو کې خعلې زانګي
په شنه جنت د دوزخونو شپه ده
نه شنه خندا نه تبسیم دگلو
په باغ پريوتې دخوبونو شپه ده
ونې له ويئري تنفس نه کوي
شپه ده ، د تورو توفانونو شپه ده
ټوله دنيا درنا سين کې لامبي
زمور په برخه ، د عمرونو شپه ده
ډيوې خاموشې ، ميکدې ويچاري

د تورو تپو مانبامونو شپه ده

آلمان - ۱۹۹۳/۸/۶

لولی دنیا

بیا بې خوا به خوا به يادونه په مالوبې کوي
بیا بې خندا ده چې زما په ژرالوبې کوي
بیا مې ریبنې ریبنې لمنه له اغزو ډکه ده
بیا دخزان سیلى ډکل په خندا لوبې کوي
بیا مې څلیږي دنهو په سر لړاندہ ستوري
بیا مې د تو رې شپې قسمت ، په رنا لوبې کوي
مغل کاته بې هیروي رانه انگریز وختونه
خوشحال غیرت مې د شملې په رنا لوبې کوي
خمونه تشن ، ساقی خمار ، زه د عمر و نو تېږي
بدل مهال دی صراحې په صهبا لوبې کوي
کله دما ، کله دتا ، کله دبل غیرې کې
لولی دنیا ده ، هم په ما هم په تا لوبې کوي
د زړه تو تې تو تې بنیښه مې داشنا په لاس کې
لکه ماشوم بې د شغلو په څلالوبې کوي

هغه چې وژني مې په مرېي مې هم هغه ژاري
شهیده ساه مې دقائل په ژړالو بې کوي
ګلبویه زلفې یې خورې ورې د باد په اوږو
لكه قصې د مینتوب چې په چا لوبې کوي
نه مې ما ضې په شغلو پتنه مستقبل په ستورو
پرون ايرې، نن مې لوګۍ په صبایلو بې کوي

آلمان ۶ / مارچ / ۱۹۹۴

دوینو پسلی

پسلی په وطن راغی
خونه گل او نه بورا شته
نه په باغ کې غوتى خاندي
نه گلونه په صحراسته .

* * *

نه دغرو لمبی شنبی شوې
نه شپونکى نه يې شپیلى شته
نه دمیربو قطارونه
نه كوچى نه يې كېردى شته

* * *

نه دمشکو کاروان راغى
نه دعtero وزر خپورشو
نه بیديا په گلوپتىه ،
نه سپيره چمن سمسورشو .

* * *

نه په غرونو غور يدلې
شنې قالىنى دشنىلىبو
نه لهونو پورتە كېزېي
آوازونه دمرغىي و

* * *

نه دشنسو يالو په غاره ،
تۈكىدلې سرە گلونه
نه په دېنې تو كې بلىرىي
دغا تولو خراغونه

* * *

نه هيلى په هوا راغلي
نه د زانه و ز خيرونه
نه آواز د توت كيو
نه ساچو پر رازونه .
* * *

نه د نيمو شپو سندرى
نه هى هى د كاروانونو
نه شوگير د عاشقانو
نه تو دوخه د عشقونو .
* * *

نه بري بناد سپينو ليچو
نه د شنو بنگري يوشور شته
نه خلا د بارخو گانو
نه د سرو مچکو اور شته .
* * *

پسرلى په وطن راغى ،
خونه گل او نه بلبل شته
نه د پيغلو خندا گانى
نه گلونه په اور بل شته .
* * *

نه درياب درياب صهبا شته
نه خپى خپى مستى شته
نه جنون د تودو غير برو
نه د مينى ليونى شته .
* * *

نه خوشحال توره ترلى
د افغان د ننگ له پاره
نه ولس لبى كري ايستى

دەمغلى اورنگىلەپارە.

* * *

د زردشت اورونە مىرە دى
د سوما پىيالە نسکورە
د بابا پىگىرى دە جىرە،
ا بى ناستە دە سرتورە .

* * *

د كابىل لە سىوي زېرە نە
شىنە دودونە پورتە كىبىي
لە زارە بالاح صارە،
فريادونە پورتە كىبىي .

* * *

د بىخدى پە كىندۇ والو كې
د كارغانو شور ماشۇر دى
د هرىپە دىيىوالونو،
د گۈنگانو وزىر خپور دى .

* * *

درستىم د تخت لە پاسە
كىيدىر نقل دزمرى كا
د گىربت پە آشيانە كې
تىپوس ناست دى سرورى كا .

* * *

د هلمىند پە ور شو گانو
داغزىو باران وورى
د زارە بىست پە مانىيىو
د سىرو وينىو گلان وورى .

* * *

له گلزاره ننگرهاره
د گلونو خلاتللي
درو بسان په كاله ويردي
د خونبيو ليلا تللي .
* * *

دنارنجو ستوني غوش دي
دبnoon بساخونه پري دي
دببلل زبه گونگي ده ،
دبورا وزرونه پري دي
* * *

الينگار په اور کي سوزي
اليشنگ په اور کي سوزي
دود جگيري له پاميره ،
لوى سالنگ په اور کي سوزي .
* * *

د پردي بهار و بمني دي
راچليري په وطن مي
دغليم د فکر دورې
راخوري په وطن مي .
* * *

په عزت پوري مو خاندي
سپکاوي مود شملو کا
سپينوي مو ، توروسي مو
مسخرې مو په پښتو کا .
* * *

دي بهار بهار وطن کي
او سخزان خزان ميشته دي
په دې گل ، گلبن هي وادکي ،

داغزو کاروان میشته دی .

* * *

دې خندا خندا هیواد کې
او س زړا ، زړا ، زړا ده
دژوندون نغمه خاموشه
دمړګونو واویلا ده .

* * *

هره شپه له شنه آسمانه
ستوري لویبوي ، رانپو بوي
درنه ادبار مله پاسه
دتیارو ډمې نخېبوي .

* * *

شبنم سوردي ، بلي سره ده
چمن سوردي ، بيديا سره ده
شونډي سري ، خبرې سري دي
خندا سره ده ، زړا سره ده .

* * *

بياد وينو پسرلى دى
بياد وينو بارانونه
بياد وينو غوتۍ خاندي
بياد وينو سره ګلونه .

آلمان

اپریل ۱۹۹۴

درنا په بنو

د مجنون دزره تنهاكه ، دليلا په بنو زانگم
خاچکي او بىكە د حسرت يم ، د آشنا په بنو زانگم
د پرون سپيره يادونه ، د سبا زرغونې هيلى
د زخمى ماضى پيغوريم ، د سبا په بنو زانگم
داميد پلوشه تته ، د تيارو ډيوه رو بانه
په دې تکه توره شپه کې ، درنا په بنو زانگم
د حسين ساقى تر خنگه ، صهبا پياله نسکوره
دلمبود خدائ په وړاندې ، د ګناه په بنو زانگم
د خندا په اوږدو وړمه ، جنازې مې د خونبيو
د ماتم په لمن لو بم ، د خندا په بنو زانگم
هله سرديار په وره کې ، د لته سر په زنگانه يم
هله خاورو سره خاورې ، د لته بيا په بنو زانگم
په مذهب د بد مستې کې ، نه کافرنې مسلمان شوم
خم په سر پورته کومه ، د صهبا په بنو زانگم

آلمان / مى ۱۹۹۳

د شپې په خنو کې

يو ئلې بيا لې بنكاره شه ، زلفې و بنوروه
د حسرتونو ميلمنه شه ، زلفې و بنوروه
د شپو په خنو کې مې شپې دی ، شپې په شپې تيروم
دلمر خاته د وخت شغله شه ، زلفې و بنوروه
يوسف ترى لا رو د كنعان كوشې شوي شرې پاتې
د زليخاد مخ جلوه شه زلفې و بنوروه
ترخه خمار مې زهر جني کرې ترخى د ژوندون
ته د صهبا ڈکه پياله شه رل蜚ې و بنوروه
لكه خوبونه راته بنكاري مسافرو ختونه
ته د يادونو سلسه شه ، زلفې و بنوروه
سېلى د مني باع په باع گرخي گلان رژوي
د پسرلي خوبه و بممه شه ، زلفې و بنوروه
گوره دا مات سر مې چي هې خكله تېيت نه كې چاته
زما پښتو زما شمله شه ، زلفې و بنوروه

آلمان ۱۹۹۴ / ۴ / ۲۴

داغز په خوکو

دایپی دوصل ، انتظار باسم
که داغزو په خوکولار باسم
په سر و رخمه په پښو و رخمه
دا خل آرمان مې د دیدار باسم
نن بې ساقی راته په خم کې راکه
چې د تمام عمر خمار باسم
شپه له مابنامه تر سهاره پوری
زړه کې تصویر مې د دلدار باسم
د خیال په ګوتو مې د زړه په دره
انځور د مینې د مزار باسم
تندی په تشو سجدونه سولوم
د عشق ناره په سرددار باسم
د پرخې ستر ګو کې هیندارې ګورم
پښې مې د تیبوا له بازار باسم

آلمان نومبر / ۱۹۹۲

ددوژخ په خنډو

راشه تر خنگه مې حسینه ساقی
دزړه ګي سره نازنینه ساقی
راکه دریاب ، دریاب جامونه راکه
د عمر تربې يم ، خمونه راکه
ساقی سکروتې راکه ، اور راکه
درد راکه ، چې یغې راکه ، شور راکه
د خم تر خنگه مې بسیا که ساقی
دا ګونګه ژبه مې ګویا که ساقی
د شپې په دښته کې مې شپې ده ساقی
شپې مې دزړه په کور خپره ده ساقی
راکه د میو و سبا وون راکه
درنما جام راکه ژوندون راکه
راکه د لمړ غوندي روښانه شراب
راکه بې پیله بې پایانه شراب
هغه شراب چې پکې ځان ووينم
څلا د حسن د جانان ووينم
چې پکې هیر کرم دابې خوندہ ژوندون

دابې شمره ، بې گر خنده ژوندون
چې پکې ډوب شمه ، چې ورک شم پکې
چې له درند و غمونو سپک شم پکې

* * *

ساقی بیاراغی دغمونو مانبام
تیاره مانبام دمابا مونو مانبام
ساقی رائھه چې زمانه بله شوه
لومه شوه بله او دانه بله شوه
بیازور زاھد په توبو بار راغلی
بیاد درو غجنې تقواوار راغلی
بیا محتسب دی بیا تکفیر دمینې
بیا دتسبو لړ شوزن خیر دمینې

* * *

ساقی بیارا غلل دخزان بادونه
اورین بادونه د توفان بادونه
بیا دوبمې سینه کې سا و چه ده
بیا دغوتی خوله کې خندا و چه ده
بیا د غونچې گریوان له غممه خیرې

بیا دبلبل زرده ماتمه خیری
ساقی رائه چې میکدی بلې کرو
تیاره رابره شوه ډیوې بلې کرو
راخه چې واپوو خمونه په سر
ترخوابو کې سره اورونه په سر
راغلې غم د تیریدلو نه دی
داوبې دی و د مریدلو نه دی
دفلک سترګې ریا کاری سترګې
درغجنې سترګې گناهکاری سترګې
بیا خونری بسکاري بیا سرې بسکاري
بیا د اورونو سلسلې بسکاري

* * *

ساقی رائه چې بیا پیالې جګې کرو
پټو مستیو نه پردي جګې کرو
راخه ویدې نشې راوینې کرو بیا
بلې لمې نشې راوینې کرو بیا
بیا درندانو هنګامه جوره کرو
بیا د مستانو غلبله جوره کرو

بیاد غوته سترگو کې ناز و گورو
بیا په دانه کې د ژوند راز و گورو
واورود گل د غور پدو سندره
د شننه غزل د توکیدو سندره
دمینې لوبه په فکرون نه شي
په خامو خامو تدبیرونو نه شي
مینه د زړونو بلیدننه غواړي
مینه له سره تیر بدنه غواړي
مینه په اوښکو کې خندا له تو
مینه سکرو تو کې بقاله تو
راکه د مینې په نوم اور راکه
راکه د تاک د سترگو تور راکه
ساقې له ځانه ورکيدل غواړمه
د میو و جام کې ډوبېدل غواړمه
خندا مې هیره له ژړانه پر دی
له ځانه تللی له دنیانه پر دی
ساقې د لویې ګناه تور ماتوم
دادوز خې تندہ په اور ما توم

چا خان بدل کړ، چا کو خه بدله
خوک د رنګو نو په خم و لمبېدل
څوک د ختونو په باد ورپېدل
څوک مقتدي او خوک په امام پسي لار
څوک په انګور او خوک جام پسي لار
څوک بې کعبه خوک بتخانه کې غواړي
څوک بې د سهوي یه سجده کې غواړي

خو:

زه له سجدو و زه له بتانو ستري
زه له دروغ جنو امامانو ستري
زه نا آشنا په نا آشنا کلي کې
ستره گې نمجنې د خندا کلي کې
زه گنا هګار زه بې گناه گنا هګار
زه د سپیخلي اقتدا، گنا هګار
ساقې په میوو کې لمبل غواړمه
د گناه پیتې سپکول غواړمه
له ئانه تښتم د جانا په هيله
له کوره وئم د بیا باز په هيله

زه د دوزخ په خنډو ولو بیدم
زه د جنت ګلو کې و سوزیدم
زه د کوترو په خیال وزنگیدم
زه د وختنونو په تال وزنگیدم
ما خپله ورکه پیدا نه کړه چې رته
ما هغه تللي زمانه کړه چې رته
د نور په هيله په تيارو واونتیم
د ګل په لته په اغزو واونتیم
په سپینو سپینو کې تورو لیدل
غونبتل مې نور خه، خو ما نور ولیدل
راکه ساقی راکه سپې خلې او به
د تاک له سترګو خڅې دلې او به
راکه چې ويې خبیم لمبه، لمبه شم
اور شم، سکرو ته شمه، سره لمبه شم
ساقی راغلی یمه وار ماتوم
ساقی د ټول عمر خمار ماتوم

آلمان / اپریل / ۱۹۹۳

بنکار

کلونه وشول، بسرلی نه راخی

خمکه بوره پاتې ده،

شرشم چاونه کرل.

زمورد کلی بز گران،

ليندي په لاس،

بنکار،

د کوتروکوي.

زه به د ګلو، زیرې، غونچي،

د آشنا،

زلفو ته،

له کومه

راورم

کابل

کب / ۱۳۴۹

کاوون توفانی

د باد په کندوالو کې

گزمه

د باد گزمه ده د باران گزمه ده
زموب په کلى د توفان گزمه ده
بیا مې د زره په دی تala جونګره
د غم گزمه ده د خپگان گزمه ده
نه د ګل بوی، نه د بلبل سندره
په باغ او راغ کې د حزان گزمه ده
ترڅو به ژاري د اغيارو ستم
زړکي، تم شه، د جاناں گزمه ده
په ګلو اوري د سکروټو ډلي
د خدائی حرم کې د شیطان گزمه ده
ژاري په سرو سترګو نيمزالې غوتۍ
په چمن ګډه د تالان گزمه ده
نه ميکده اونه کعبه پاتې شوه
کله د "شېخ" کله د "خان" گزمه ده

آلمان ۱۹/۵/۱۹۹۶

اغزني توبي

خوله يې له شوندو په سلام اخلم
له خپله بخته ، انتقام اخلم
ساقي تندی دي راته مه گونخوه
نن يې له مستو ستو گو جام اخلم
زاھده ستا دي وي اغزني توبي
زه له غوتیو نه پیغام اخلم
که دي خندارانه پردي شوه نو خه
خپلو دردونو نه به کام اخلم
د مخ کابل دي رانه مه سیمومه
ناز دي په ستر گو تر با گرام اخلم
هره شبې شې گلورینه راته
چې د اشنا کو خه کې گام اخلم

آلمان

۱۵/۵/۱۹۹۴

ساقی د گلو وخت دی

ساقی د گلو وخت دی ، یوه مسته پیاله را که
له عقله می پردى که ، په جنون می مبتلا که
هیوی د میوو بلی که ، تیاری رنا رنا که
ماتم له سره واپوه ، وختونه په خندا که
دزهد شپه سبا که دروغجن زاهد رسوا که
دجام په لمبو پاکی ، توری نبی دتقوا که
خپی درنا پوری که ، په تورو مانبامونو
دشپی زلفی جراو که ، دسکروتو په لالونو .

* * *

په شنو دبنتو راوختی لبکری دسرو گلو^ک
ککی دوری حو سری شوی دالماسو په لو نلو
راخیزی له چمنه ، آوازونه ، دبلبلو
غاتیلو په سرایینی رنگینه پیالی دملو
غونچی د گلو را پری مستو پیغلو په وربلو
و بی زلفی بی خیستی کرلی په عطر و دسنخلو
خپی شوی درنگونو په تمامی دنیا پلنی
په سرو غمیو ډکی شوی دشنه آسمان لمنی .

* * *

ساقی د گلو وخت دی ، گلای شول غارپی غروننه
درنگ په سین کپی لامبی ، بخ و هلي گلکخونه
دغره په دره کارپی لمر ، دزرو انئحورونه
په شنه سهار کپی پرانیستل ، غوتیو گریوانونه
په خرو دبنتو اوري ، دیاقوتو بارانونه
سپرلی په غاره را پل دسنبلو امیلونه
په غره او په راغه کپی ، دوبمی زلفی خورپی دی
له ئمکی خوتیدلی بیا درنگ او بوي چینی دی .

* * *

ساقی د گلو وخت دی ، بیا دوران شو دمستیو

په مړو بوقو کې وچليدہ ساد پسرليو
پیغام دژوند راورې غزلبولو توتکيو
ددښتې ناوي کینبودل خالونه د کيرديو
قالينې غوريدلي ، په ډاګونو ، په غونډيو
صهبا په توبيو ويشي خورې شونډې د شهيو
دمشکو عطر وشيندل په غرونو کې هوسيو
اوږي دغوتۍ پوري شوي د خانګو په غړيو .

* * *

ساقې د ګلو وخت دی راچې پورته کړو جامونه
په چيغو کړو روښانه ، دا خاموشه مابشامونه
د تورې ترودمې په زړه کې بل کړو سره اوروننه
د درد په ستنه و ګندو ، د زړونو پرھونه
د شپې زلفو کې وټومبو ، د سپین سهار ګلونه
د باغ له سترګو ووینځو ، د يخ ژمي خوبونه
راوو خو له خانه او ور ګډ شوو په جهان کې
خان ووینو له سره بیا په سترګو د جانان کي .

* * *

ساقې د ګلو وخت دی ، بهارونه لاشوندي دي
د تاک مړاوو رګونو کې اوروننه لاشوندي دي
دمينې دردآباد کې ، فريادونه لاشوندي دي
د سترګو په چينو کې ، دريابونه لاشوندي دي
لاماتې ارادې نه دي ، هودونه لاشوندي دي
لا سوي پتنګان نه دي ، اوروننه لاشوندي دي
دا باغ به بیا خړوب شي د بلبلو په سندرو
دا ونې به سینګار شي ، درنا په مرغلو .

کابل

وری ۱۳۷۰

دنکریزو پانه

هیله دوبمی شوم، په قدم دبهار پريوتم
سيوري دغونچې شوم، دبلبلو په نبار پريوتم
شين بنايست دګلو مې په سرو لمبو کې ومونده
پانه دنکریزو شوم، په گوتو ديار پريوتم
سوز مې په سلګو کې درباب دساندو واخیسته
ساه د سربندې شوم ، په نغمه کې د تار پريوتم
تا خو د يار غمه ، زما توله هستې خپله کره
زه لکه ملنگ ، دخپل ارمان په مزار پريوتم
ته لکه لمبه ، زما دزره له کلې پورته شوي
زه لکه ايـره ، په خوب لنيزه انگار ، پريوتم

المان

دسمبر ۱۹۹۸

د کابل غمیزه

جنگ دی ، جنگدی ، په څپیلی کال جنگ دی

بیا په نسلکلی ، نازولی کابل جنگ دی

دود یې خیثی له سوری سوری ګوګله

بیا په سوی ، نړیدلی کابل جنگ دی

* * *

کابل نه دی ، کربلا ده ، کابل نه دی

دو حشت خړه بیدیا ده ، کابل نه دی

هره خواته پکې چېغې دی ، ماتم دی

مروره ترې خندا ده ، کابل نه ده

* * *

کابل ژاري ، نازولی کابل ژاري

دبمنانو ، زورو لی کابل ژاري

چې مدام به یې خوله ډکه له خنداوه

اوسمونو دردولی ، کابل ژاري

* * *

بیا ژړاده د کابل هره کو خه کې

واویلا ده د کابل هره کو خه کې

يزيدانو هره خوا توري ايستلي
کربلا ده دکابل هره کوشه کې

* * *

په کابل بلا پريوتې ، وطنوالو
په هر کور ژړا پريوتې ، وطنوالو
هره خوا دوينو بوی دمرګ اواز دي
په وطن وبا پريوتې ، وطنوالو

* * *

کابل سو زی سرې لمبې دي کابل سوزي
کور په کور باندې جګړې دي ، کابل سوزي
سپین ديوان ورته دخیر په غونډۍ ناست دي
د سکروټو سلسلي دي ، کابل سوزي

* * *

کابل وران شو ، دنيکونو وطن وران شو
د افغان دغې رتونو وطن وران شو
هندو کشه ! ولې نه چوي ، ولې نه مرې
چې کابل ، د انګونو وطن وران شو

* * *

شني لوخرې پورته کېږي ، کابل سوزي

دېغان اښکي بهېږي ، کابل سوزي

آسماني په چېغو چېغو داسی وايسي

کابل سوزي . ايرې کېږي ، کابل سوزي

* * *

په کابل کې اوس نه پوهه نه هنر شته

نه کتاب شته ، نه قلم شته ، نه اثر شته

هسي شپه دجهالت ده را ختلې

چې نه ستوري پکې بنکاري اونه لم شته

* * *

يې زخمې زخمې کابله درنه جارشم

د افغان دېگړې ګله درنه جارشم

دوحشت په اورکې سوزي ايرې کېږي

دود دې پورته له ګوګله درنه جارشم

* * *

خومره خوار خومره بې وسه شوي کابله

چې ازار له ، له هره خسه شوي ، کابله

دماتم په ورخ دې هيڅوک پکار نه شول

تېر خو پېښو ته بې کسه شوي کابله

آلمان جنوري ۱۹۹۳

د يقين په لته

ستا دستر گو "سيپارو" کې مې لوستلي
دلپاتي خورې مينې "آيا تونه"
خه پرواده که لمونخونه مې "قضا" کړل
يا مې شوندي ستا په "ذکر" ستري نه شوي
د خپل زره "مسجد" سپیڅلی درته ساتم
بلوم پکي داوبنکو خراغونه.

* * *

چى دمخ "کعبه" دې ونيوه بتانو،
له تندی نه مې زاره خا پونه لارل
زه خو هسي دسجدو سو داګر نه یم
نه جنت غواړم نه سره دوزخ ته ژارم
خو "روژه" به په "طهورو" ماته نه کړم
که نصیب مې شول دشوندو "ذکاتونه"
د کوثر د پیالو په تممه نه یم،
بس یوازي یو دیدن درخني غواړم
خپله ورکه لټوم ستا په پېدا کې
د "شك" تېږي د "يقين" چینې ته بیا یم

معبده می په خپل زره کې جوړه کړې

پکې ستایسمه د مینې شنه یادونه

* * *

د قول عمر عبا دت به ترینه ځارکړم

که یوه شپه می منلى په ګناه کړې

له رنگینو جنتونو نه به تییر شم

که یوه پیاله سکروتې راته راکړې

ددنيا او د عقبا پروا می نشته

ما د عشق په پښو کې توی کړل ثوابونه

د باد په کندوالو کې
کاوون توفانی / دسمبر آلمان ۱۹۹۸

جنازي

هره ورخ د أرمانونو جنازي ورو
هد يرو ته د گلونو جنازي ورو
دبادونو کرونده په اوبنکو پالو
د شهيدو بهارونو جنازي ورو
داميد باغچه دويينو جزيره شوه
دوبمـي دشنو وزورنو جنازي ورو
دبدرنگـي شـبي له سـيوري نـه لـمر غـوارو
د گـلمـخـو سـهـارـونـو جـناـزـي وـرو
پـهـ ايـروـ كـيـ لـتـيوـ دـقـسـمتـ ستـوريـ
دـهـينـدارـو دـيـادـونـو جـناـزـي وـروـ

کالیزه

په هغه توره او تبجنه شپه کې ،
چې تازمودله کلی کډه وکړه
ما دې دتلولاره ، په اښکو با ندې ووینځله .
او ستا دپله خاورې مې ،
په خپلو ستګو باندې موښلې .

* * *

په هغه توره او تبجنه شپه کې ،
چې تازمودله کلی کډه وکړه ،
یوه ترخه او رژونکې سیلې .
پوله په پوله او کوڅه په کوڅه وګرئیده ،
اودخندا کلان یې ورژول .
له هغې شپې نه بیا تراوسه پوري ،
زمودکلی دbamونو په سر ،
څوک کشمالي نه کري ،
او دويالي په غاره ،
ويلني نه تو کېږي ،

او دگودر دشنې جلگې له پاسه ،
له سرو منگیو نه یوازې خو کودی پاتې دی.

* * *

له هغې تورې او تبجنې شپې نه ،
چې پکې تا له کلي کډه وکړه
دادی کلونه تیرشول
او د زمان د کتاب ډيرې پانې واښتلي ،
نه بیا د کلي د بامونو په سر ،
چا کشمالي وکړل
نه دویالو په غاره ،
ویليني و توکيدل
او نه ګودربیا په منگیو ، پټ شو .

* * *

په هغه توره او تبجنه بنسپه کې ،
چې ته له کلي لارې
خنداله کلي لاره .
ګلان له کلي لارل
او او س د کلي په آسمان کې ستوري نه څلیږي ،

سپوډمی دوریخو تور تیکری اغوستی

آسمان له ئمکی مرور، ئمکه له ستورو ھنې،

وږمه له باغه بیگانه،

ګل،

له بلبله،

پردی.

هره شیبې اوھره ورځ ده دماتم کالیزه،

دغم کالیزه،

دستم،

کالیزه.

مانۍ که جونګره ؟

نوره دې نه يادوم ،
نوردي دکور له مخې نه تيریبوم
نوردي کوڅه په اوبنکونه وينځمه
نوردي دکلي دچنار په ډډه نوم مه ليکم ،
نوردي دپله خاوري په سترګو باندي نه موښمه
اونوردي لاره دګودرنه خارم .

* * *

آرمان، آرمان هغه خورې د انتظار شېږي مې،
چې ستا د زلفو په دار و ځپیدې .
آرمان، آرمان د هيлю تاندې نا زنینې غوتې
چې ستا د مینې په اور و سوزې بدې .
آرمان، آرمان هغه دکلي د سنځلوا ګلان
چې د نا پایه پسرلې په سهارونو کې مې
ستا دراتلو په لاره و غورول .

اوله رنګينو اميدونو نه مې،
تاته د زړه په سرمانۍ جوړه کړه ،
خوته یوازې د یوې شېږي، یوازې د یوې ،

لندی شپبی له پاره

زما د هيلو رنگينه مانۍ ته ننوتې ،

بيا دي په سرو منگلو ،

زما د زره په وينو ،

زما د هيلود مانۍ په ديواله ولیکل ،

چې دا جونګره خو زما د او سېدلو نده

او بيا د تل له پاره ،

زما د زره له کوره وو تلي.

* * *

نوره دي نه يادوم ،

نوردي د کورله مخي نه تېږم ،

نوردي کوهه په اوښکونه وينځمه ،

نوردي د کلې د چnar ،

په ۵۶۶ ،

نوم ،

نه ليکم

د رنا خبره

شپه شوه د رنا خبره هیره شوه
تنه چې زما خبره هېره شوه
ستا خواره يادونه مې په زره ووري
نور مې د هر چا خبره هېره شوه
ورانه میکده شوه، د نيا ورانه شوه
خم نه د صهبا خبره هیره شوه
ما ويل که راغله ورته وايم يې
باغ شو د غوتیو په سرو وینو سور
ګل نه د خندا خبره هیره شوه
هیره يې وعده کړه د سبا په نوم
ئکاري نن يې بیا خبره هیره شوه
ښکاري نن يې بیا خبره هیره شوه
پاتې منظر يې خلېدو ته شوم
لمنه د ئخلا خبره هیره شوه.

آلمان

۱۹۹۳ نومبر

کاوون توفانی

د باد په کندوالو کې

دونو ماتم

شپه راختلې ده، سبا نشته
تیاره رابره ره، رنما نشته
خمونه تشندي میکدې ويچاري
شرنگ د پیالو نشته، غوغانشته
بلبلان ئې ونو ماتم نیولى
د گل په شوندو کې خندا نشته
مجنون د تورې شپې په دښته کې ورک
شغله د حسن د لیلانشته
نه د تاک لور، نه يې بربندې نخا
هم يې لذت هم يې گنا نشته
د زاهد عمر له دروااغونه ڏک
يوه شبې پکې ربنتيا نشته
دنيا له بنکلو بنا پپرو ڏکه ده
خواره کاته مې د آشنا نشته
کلى هغه دی کو خې هغه دی خـو
د لیونو پکې غوغانشته

ساقی ! ما بسام شو ھیوپی ولگوھ

ستوري پر ٻوتی دی ٿلائشتہ

آلمان / مارچ ۱۹۹۷

کاونون تو فانی

د باد په کندوالو کې

د سکروتو بnar

نن يې بيا خونپې خال په رخسار کيښو
په جلوه کې يې بنایست په ګلزار کيښو
عشقه، وړ يې په رښتیا دسلطنت شه
دزړه تخت مې د سکروتو په بنار کيښو
له جنته دې در تیر شـومه زاهده
نن مې سرپه دروازه کې دیار کيښو
په تندې مې د سجدې داغونه نشه
میکده کې مې زنځير او زنار پريښو
زه د خپلو سادګيو قـرباني شوم
چې مې لاس په کوتني کې دمار کيښو
پرون راغله اوريې بل راته په زړه که
نن يې ګل راته پـه سوي مزار کيښو
ددې وخت ناخوالې وګوره کاوونه
په ساره ژمې يې نوم د بهار کيښو

د خدای په ژبه

جانانه پا خېړه ډیوه بله که

د زړه روښانه مملکت مې تروپ میو ونیو

ستره ګې مې نه غړېږي ، لارنه وینم

هوادرنده ده دلته ،

سانه اخلم

کړکۍ مې پرانیزه د باغ په لوري.

* * *

جانانه پا خېړه ډیوه بله که

زه د ابلیس په ژبه نه پو هیروم

ماته د خدای په ژبه و غږیږه

نور له دیدنه د شیطان ستړی یم

لبراته مخد پرښتو وښیه

لب مې نظر په رنما ولمبوه ،

لب مې د لمړ په خنو وزنگوه

لبراته حوري د شغلو وښیه.

پدې درنده هوا کې ،

یوازي کرکه ووري ،

کابل غربگولی ۱۳۷۱

کاونون توفانی

د باد په کندوالو کې

کرکه خاندي،
کرکه ناخې،
او د خوبې مينې تنکي ګلونه
دو چو شونډو په سپیرو د بنتو کې و سو زېدل.
يوازې کرکه ده چې ناخې د ابلیس په ژبه،
زه د ابلیس په ژبه نه پو هیږم،
ما ته،
د خدای،
په ژبه،
و غربیړه

شارې کو خې

وران دی مالتونه، کو خې شارې دی
لور په لور غمونه، کو خې شارې دی
سوژي مې د کلې شنې با غچې پې کې
بل دی سره اورونه، کو خې شارې دی
لاس کې مې د مینې گلان مړاوې شول
جردې وربلونه، کو خې شارې دی
نه د پېغلو جوش نه د زلمو خروش
شردې گودرون، کو خې شارې دی
وخت د بې ننګې دی دنیا بله ده
مره دی غيرتونه، کو خې شارې دی
نه د سهار ستوري نه د لمړ خږي که
بردي تورتمونه، کو خې شارې دی
تشې مېکدې، خمونه تش پراتنه
تش پکې جامونه، کو خې شارې دی
زانګي مې قسمت د شپې په زلفو کې

شپې دی او خیالونه، کو خې شارې دی
تللې د خندا نوره له کلې نه
ووري ما تمونه، کو خې شارې دی
قېتې چې شملي شوې جندې جکې شوې
سره شول مزارونه، کو خې شارې دی
توره ترودمى ده لاري ورکې دی
مره دی مصالونه، کو خې شارې دی

آلمان اپريل ۱۹۹۶

خوب

ویده و م خوب مې لیده،

چې د شپې دروند او پې سېدلی بدن،

زمور د کلې د غونډي له پا سه

د سېین سهار،

په دار،

ختلى،

خرېدلې، بسکاري

ویده و م خوب مې لیده

چې د لمر پېغلي او زرينې، نازينې لونې،
زمورد کلي د ګلبو تو په قالينو باندي،
خاندي،

مستي موی،

نخاوي کوي

او په خمارو، شپو و هلو ئانگو و پشتني د رنا جامونه.
و يده و م، خوب مې ليده.

* * *

و يده و م، خوب مې ليده،
چې يو بيساري، ګلالې پسرلي،
زمورد کلي، باع، په سراخيسنۍ،
او د غو تيو بهير،
زرغونو لبنتو کې خپې، خپې رنگونه کري
و يده و م خوب مې ليده،
چې دلي، دلي کليوالې مسافري مرغى،
بي RTE ستنهېږي له پرديو نا آشنا پا غونو،
او بيا له ډپرو ګلو و روسته،
د خپل کلي،

د چنار،
په خانگو،
د ناز خوبونه کوي
و يده و م،
خوب مي،
لیده،
خو چي را پا چبده،
ستره گي مي پرانيستلي،
و مي ليدل.
د شپي بويناك او پر سيدلى بدن،
لكه و رسته او كر غېرنه و ربمه،
زمور بد كلي په کو خو کي لا تراوسه جاري،
او د لمر، پېغلي،
نا ز نيني،
او حسیني
لوني،
زمور بد كلي د ديوال ترشا هما غسي په خوب و يدي وي
او باع،
کا وون توفاني
د باد په کندوالو کي

تر او سه،
رژپدلى،
نېتېخلى،
پروتدي.
نه غو تىيو بھير،
نه د گلۇنو كاروان،
نه د رنگونو خېپى،
نه د مرغىيۇ د وزرونۇ، اوز،
او نه د لېستۇ تنفس،
چمن،
حالىي،
له تولۇ.
يوازى شېپە،
يوازى دود،
يوازى خە و سېنىزە هوا،
زمورى دكلى پە كوشوكى، جاري
المان
نومبر ۱۹۹۵
د باد پە كندوالو كى
كاونون توفانى

نا هيد

توره شپه کې بله کړه د سرو وينو ډيوه ناهيد
چيغه د پاخون شوه د تنګونو حماسه ناهيد
اور يې د ابلیس د هوسو نو په کور پورې که
ووته له ئانه، شوه د تول ولس شمله ناهيد
پاني، پاني پر پر ته د سرو ګلو غونچه ناهيد
و ځلبده، و خند بد، سرو وينو کې سره ناهيد
هغه د ملالې د یادونو سره جنده ناهيد
هغه د افغان د غير تونو ترانه ناهيد
ګډه يې غوغا کړه په خاموشو مابسامونو کې
بله يې رنا کړه، ترو بميود وختونو کې

* * *

ګل د بېغلتوب، يې د قاتل د غارې هارنه که
بناد يې په خپل حسن د وحشی هوس بنامارنه که
"نه" يې د قدرت د لېبونو پر تندیوليکل
لړ د تورو زلفو يې بې سرو ته د ستارنه که
لنډ يې که له ئانه د یاغي ستم ناولی لاس

توردېمند خلکو يې له ئانە سرە يارتە كە
جگ غيرتى سرىيې تىيت پە مخ كې د اغيار نە كە
ئان يې قربانى كە، خپل غورىيې ترپنە ئارنە كە
ستوري شوه، سپۇرمى شوه، د تىگونو بام تە وختە
كىريكەد، غيرت شوه، د يادونو بام تە وختە

* * *

ووايە اسمانە! تاد ويىنۇ خلا ولىيدە
تاد شەدادت دناوىي، مىستە خندا ولىيدە
تا پە خپل هياد باندى مىنە لىلا ولىيدە
تا پە خپل هياد باندى مىنە لىلا ولىيدە
تا يې پە تىندى باندى ليكلې وفا ولىيدە
تا يې پە خورۇ سترگو كې رازد مىنىپە لوستە
تا يې انگىيىو كې سېخلى حىا ولىيدە
تا هغە سېرغى، هغە د تورو بىبىننا ولىيدە
تايىپە لمنە كې د ستۇرونخا ولىيدە
وگورە اسمانە! موڭسۇرنە تىيە تو ورتە
خاورى د پىنسۇ يې پە سرو سترگو بىكلىو ورتە

* * *

ووايە اسمانه تاد شپي قاصدان وليدل
تاد پربنتو جامـه کـي تور شيطانان وليدل
تاد افغانانو د عزـت تاجران وليدل
تاد وينو تـبـي، خونـري قصـابـانـ ولـيدـلـ
تا پـهـ کـتاـ بـونـوـ بـارـبـيـ عـلـمـهـ شـيـخـانـ ولـيدـلـ
تـاـ دـكـنـهـ وـالـوـ پـهـ تـخـتـ سـپـارـهـ اـمـيرـانـ ولـيدـلـ
تـاـ دـنـنـگـ پـهـ خـاـورـهـ کـيـ زـنـگـيـ غـلامـانـ ولـيدـلـ
تـاـ چـلتـارـونـوـ دـهـيـوـادـ مـلـنـگـانـ ولـيدـلـ ؟
خـنـگـهـ بـنـکـارـيـدـلـ دـتـرـوـبـمـيـوـ دـبـنـامـارـ بـچـيـ
دا پـهـ غـيـرـتـيـ کـاـبـلـ ، پـرـيـوـتـيـ دـنـاتـارـ بـچـيـ.

* * *

دا زـخـميـ کـاـبـلـ ، دـغـهـ پـهـ سـرـوـ وـينـوـ لـرـلـيـ بـسـارـ
داد اـهـريـمـنـ ، تـسـورـوـ منـگـلـوـ تـهـ لـويـدـلـيـ بـسـارـ
دادـ تـاـ لـانـگـرـولـهـ سـتـمـهـ سـوـزـيـدـلـيـ بـسـارـ
دا پـهـ پـتـهـ خـولـهـ پـهـ سـلوـژـبـوـغـرـيـدـلـيـ بـسـارـ
دا هـرـهـ شـيـبـهـ پـهـ ماـتـمـونـوـ زـرـيـدـلـيـ بـسـارـ
دادـ گـلـوـ بـسـارـ ، زـمـوـبـدـ پـيـغـلـوـ نـازـولـيـ بـسـارـ
دا پـهـ جـگـهـ غـارـهـ هـرـدـبـسـمـنـ تـهـ درـيـدـلـيـ بـسـارـ

داديرغلگرو دسپرو دسترگو خلى بشار

بيا دخپلو لونسو او زامنو په وير ، وژريد

بيا دخوانو زرونو په زلميو وينو ولمبيد

* * *

يه اسمانه ، دلته خومرگونه ستري شوي دي

چيغي ستري شوي ، فريا دونه ستري شوي دي

لاري ستري شوي دي ، گامونه ستري شوي دي

اوښکې ستري شوي ، گريوانونه ستري شوي دي

هيلې ستري شوي ، ارمانونه ستري شوي دي

زرونه ستري شوي دي ، غمونه ستري شوي دي

دلته په جنت کې دوزخونه ستري شوي دي

دلته په ګلونونو کې اورونه ستري شوي دي

دلته په دې خاوره ، دستم غدى پريوتې ده

دلته په دې خلکو ، دماتم غدى پريوتې ده.

* * *

وگوره اسمانه ، اراده دپيکار و گوره

لاره دغیرت کې ، هنگامه دايشار و گوره

ژمي دتاریخ کې سره غاته ول دبهار و گوره

سره غيري وينه د ناهيد په رخسار و گوره
دلته ويشه نشه له سرونو سره لوبي دي
دي لمرينه خاوره کي ، دستورو مزار و گوره
پاكې پلوشې به يې دشپې گريوان ور خيرې کړي
پيغلو د کابل سره ، تروندسه هار و گوره
داياغي ککري اهريمونه د سجدونه دي
دلته د ستم توري جنه دي در پييدونه دي .

آلمان

مارچ ۱۹۹۴

كاونون توفاني

د باد په کنډوالو کې

رائه چې وژارو

رائه چې وژارو په چیغو چیغو

دلته خو نور خه د خندا لپاره پاتې نه دي

* * *

دلته رنې مېکدې و سوزبدي

دلته نشي په وير بدلي شولي

چې د مستيو هتگامې وي پکې،

لاري هغه کوڅې ، شده لي شولي

دلته، وحشی بادنو ټول ګلونه ورژول

دلته تر خو سېلیو شنه با غونه و سوزول

چې ستا راتلو ته يې شېبې شمېرلي

چې ستا پلو نه يې په عطرو وينځل

هغه تنکۍ،

تنکۍ،

غوتۍ،

بهاره، پاتې نه دي.

* * *

هلته چې ما او تا، د میني په سېپېخلي نامه،

د زړونو شمې، د قصو په بسار کې بلې کړلې

هلته چې موبد شپې وزرونه، په لمرینو پلوشو و تړل

هلته چې موبد مر جانی اوښکو خلاندې غمي

دارما نو نود مانۍ، په دبواله وټوبل

تاندې غوتې موبد ورمې په لار کې کړلې

کودړي هم اوس د قصوله بساره پاتې نه دي

* * *

دلته د تاک ونه کافره بولي،

دلته سندرو ته زندۍ اچوي

دلته د پوهې دروازې تړلې

دلته، تخته او تبا شير اوس شيطاني توري دي

قلم، خوک نه پېژني،

كتاب معنا نه لري

دلته په شونډو اوس یوازي د توپک قصه ده،

د الفې، خورې نغمې له خو نړي نا تاره پاتې نه دي

* * *

هغه د کلي سپیدار، او هغه جګې د چنارو ونبي

چې يې سرونه رسيدل تر شنه اسمانه پوري،

د مجنون ولې غوندي،
او س يې سرونه په پښو لګېږي
او س هغه سبر قامتوونه، ياره پاتې نه دي

راخه چې وژارو،
په چېغو،
چېغو.

د باد په کجاوه کې

ملا د باد په کجاوه کې راغي،
ملا دوريؤود اوښانو له کاروانه سره،
په بنار رانتوه
او په "خورجینه" کې يې،
يو خونا چلې

له تا ریخه غورز بدلي
کربنۍ "راوري"

ملا، کو خه په کو خه گر ئخي له بناريانيو نه خندار رانيسې.

* * *

ملا ټوپک غارې ته واچاوه، جګړې ته ولار،
ملا "غزا" کوي، جامي رنگوي،

ملا په سپینو، نا زنینو گوتو،

د خپل لندې ته پک ما شه را کابې،

ملا د "کفر" په کاله باندې یرغل را وړي.

* * *

ملا په سپینه بادی اوښه باندې زین کېښوده،

ملا ته گوره.

هم "غازي" شو، هم "شهید" ،

هم سلامت،

بېرته تر کوره راغي.

ملا بزگر شو، په پتیو کې سکروتې کري

ملا د سرو لمبو ستری تولوي

او د لو گیو درمنده ته له خندا شی شین دی.

* * *

ملا یاغی شو، له "محرابه" ووت

ملا د خدای خونه په تیرو ولی،

ملا په سرد کاغذی ګلونو تاج را وړي،

ملا د تخت په طلا یې مور گو لا سونه ایښی.

* * *

ملا بې سته، بې پونستنې د جنت په دروازه ننوت،

د باد په کنډوالو کې

کاون تو فاني

ملا ساقی شو،

ملا ویشی د کوژرو،

پیالې،

ملا د حورو، له غونبىنۇ گلابى شوندۇ مىچكىي اخلى.

ملا پەسپىنه او "سېپېخلى" شملەبنگ و ترل.

* * *

ملا بارن شو.

ملا، باد شو،

ملا، وورېدە،

ملا د وريئۇ لەرندو سترگۇ نە و خىبىدە

او ملا سپىن شو،

ملا سور شو،

ملا تور وختە،

ملا د تورىي شىپى خادر شو، پەبناروغۇرپىدە،

او ملا سىبورى شو،

خونە پوهىزىم،

چې د څښتن، کە د شىطان سېبورى

د جانان سىبورى، کە د ئان سىبورى.

کابل ۱۳۷۱/۳/۱۵

د زړه په بتکده کې

ګرئم د زړه په بتکده کې مې بتان ماتوم
کعبه د هيلو ورانوم، سردار مان ماتوم
چې مې د خيال په تېشه و توره په خپل ذهن کې
هغه د تول عمر انځور مې د جانان ماتوم
ګدا خونه يم چې خيرات به له فلكه غواړم
غرور د غره او به کوم، خوله له اسمان ماتوم
زړه په دریاب ور ګډوم امیل د اونسکو او بم
سېپې د هيلو ماتوم، خوله د باران ماتوم
چې یې زموږ په کرونده کې لمبې و کرلې
بادونه ریسمه، لاسونه د توفان ماتوم
زاهده تا که میکده کې پیالي ماتې کړلې
زه له تو بونه توبه ګاريمه، پیمان ماتوم

المان

۲۰/۲/۱۹۹۹

د اغزو په سر

خپل رانه پردي شول، د پردو په سر
گل راته اغزي شول، د اغزو په سر
نن خومره را تيٽ شولو آسمان په ما
ستوري مې ٿليلري، د بنهو په سر
ڙبې يې د سترگو راتهه ووييل،
ڙوند دى تبروه يې د لمبو په سر
تېر شولو بلبله د گلونو وخت
او س دې زنده گي شوه د اغزو په سر
گوره د اشنا پسلنی نسيست
خاندي يې گلان، د اننگو په سر
خير دى که يې سترگي دروازجي شوي
پالمه يې مينه، د لمبو په سر

سکروتی په جام کې

توروه تروپمۍ ده رنانا نه رائحي

شپه ډېرہ او پدھ شوه سبا نه رائحي

راغى پسللى خو پسللى نه شو

بن په ويراخته دى بورا نه رائحي

گوره چې وعدې دې دروغجنې شوي

سره و خوري رېباره آشنانه رائحي

هسي له توبو يې توبه ګاره کرم

خولي ته مې توبه له ګنا نه رائحي

خاورې د کوڅې يې بادوې په سر

ټول کلی مجنون شو لیلانه رائحي

جام کې مې ساقې سکروتې و اچوه

سوی زړه ته يله دوانه رائحي

آلمان مې ۱۹۹۴

د باد په ورانو کنده والو کې

د باد په ورانو کنده والو کې مې یو گل ولیده

پانې یې زیرې، او په شوندو کې یې

د خندا،

رنګ،

وچ و،

نه یې وړمه پېژنده،

نه یې قصه د غورې دو یاده وه.

د باد په ورانو کنده والو کې مې یو گل ولیده

د مخ کتاب یې له غمجنو افسانو نه ډک و،

په هره پانه یې داغونه د خزان پاتې وو،

اوهر خپر کي یې یوازی دخاناو رژې دو قصه وه.

* * *

د باد په ورانو کنده والو کې یو گل،

د یو ې مینې په نوم

د یو بې پا یه پسربالی په هيله،

دواړه منګولې لګولې د زمان په لمن،

د باد،

په ورانو،

کندوالو،

کې.....

المان ٢٧/٢/٢٠٠٢

كاونتوني

د باد په کندوالو کې

راشه پسلیه

راشه پسلیه ، دغوتیو له باران سره
سیل درنگ او بوی سره دمشکوله کاروان سره
راشه دغوتی له سترگو پریمینچه رانجه دخوب
راشه دزمی زخمی غایولو له درمان سره
راشه چې جړ او شي په غميرو ، نښتیخلی ، باغ
راشه پسلیه ، دګلونو له توفان سره
راشه چې دونو په بناخونو پانې وناخي .
باد ترانې ووايې ، دغرو ممانې وناخي .

* * *

ژمی دی خفه نه شي دګلونو دغونچو په ئای
مونږ درته په لاره زخمی زړونه غورولي دي
خیر که وچکالي ده نه شبنم شته نه باران اوري
ستا دراتلو لاري مو په اوښکو ، پریمینچلي دي
اور مو په سروپي ، خود ډيو په لګولي دي
زړه د تروپميو کې مو ستوري څلولي دي
راشه پسلیه ! زمونږ کلي ته لمراوله
بیرته يې پخلاکه ، د عمره مړور راوله .

* * *

راشه چې باغونه مو ساره ژمي وھلي دي
راشه چې ګلونه دخزان سيلی زپلي دي
راشه چې دبوټو په رګونو کې سا وچه ده
راشه چې غوټي په سرو وينو کې لمبلي دي
دښتي سوځيدلي ، چمنونه رژيدلي دي
کربنې د قسمت يې په لمبوراته ليکلي دي
بس دی داورو نو ، دسوځونو کتاب واروه
بس دی پسلیه ، دغمونو کتاب واروه .

* * *

خه دی بهار خه دی ، چې رندا دمستى نه لري
سا دمستى نه لري ، صهبا دمستى نه لري
شور دمینې نه لري ، سورا اور دمینې نه لري
خا خکو دشبنموکې خلا دمستى نه لري
خه دی بهار خه دی ، چې موسکا دغوتى وريبي
خه دی بهار خه دی ، چې خندا دمسنى نه لري
خه دی بهار خه دی ، چې ويدي نغمې پانه خوي
تاندې غوتى وينې نه کري ، شنې ودمې پانه خوي .

* * *

راشه پسرليه ، چې دلمر گلونه و خاندي
توره شپه سبا شي ، دسحر گلونه و خاندي
باغ په خندا سرشي ، لرا او بر گلونه و خاندي
raig غونچې ، غونچې شي پيغامبر گلونه و خاندي
بيا دپيغلو نجون په تپير گلونه و خاندي
غر په گلو پت شي په کمر گلونه و خاندي
بل شي په سپيرو دبنتو ، د گلو خragونه بيا
پورته شي ، رپانده دغاتپولو بيرغونه بيا

* * *

راشه په سپيرو دبنتو کې سا د ژوندون و کره
راشه په سپيرو زړونو کې اور و جنون و کره
راشه بيا رونسانه که دمینې د مزلونو لار
راشه د ليلي زړه کې و فاد مجنون و کره
راشه تربې تالي دوبمې په مييو مس提 که
راشه د مابنا م په دبنته ، سپين سبا وون و کره
راشه پسرليه ، باعنه ناوې د ګل راوله
ساندي تراني که ، وزرماتي بلبل راوله .

* * *

ترکې د بگرام درنه جامونه د سوما غواړي
شور غواړي ، شر غواړي ، نغمې غواړي ، نخا غواړي

پیغلي دبخدي درنه دردونو ته دوا غواري
بيا په نو بهار کي دبهار مсте خندا غواري
پريرده له قفسه ، بنايسته بلبلې والوزي
دازخمي غوتى له تانه شوندې دموسكا غواري
زيب يې د پيکيو شه ، گلاب د گريوانه يې شه
سوز يې د سندرو شه ، رباب د زنگانه يې شه .

* * *

بيا بهدا خزان ، خزان وختونه بهارونه شي
بيا بهدا شدل ، شدل ڈاگونه چمنونه شي
بيا بهدا اغذي ، اغذي باعونه سره گلونه شي
بيا به په رنگينو گلو ، بنکلي وربلونه شي
بيا به غم وهلي مابنامونه ، سهارونه شي
بيا به دسپين غره غاري ته ستوري اميلونه شي
بيا به دکابل لمنه ڈکه په گلونه شي
بيا به دبابا پکړي جړاوه په لعلونو شي.

* * *

تاکه پسليله ، د گلونو گيدې راولې
تاکه د ودمې په وزرتاندي غوتى راولې
تاکه درنا ناوي له تورو شپوراوايسته
تاکه دباران درنه خاڅکو ډولې راولې
تاکه په خاموشو مابنامونو کې شور وکړه
تاکه زخمي زړونو ته د مينې پتى راولې
ته به ابدي شي ، ته به پاتې شي په زړونو کې
ته به د ژوند ساشې ، په ڈاگونو ، په باعونو کې .

آلمان

۲۰/۲/۱۹۹۹

پردي

پيژني نه مي خوک يم پردي دلته
وايې نه سلام هم ته سلام مي خوک
گني نه ئان سره ئانه له مي خوک
وايې نه نام او دنگ ل سيا راته خوک

* * *

ويشلى خندا سره چاله مي نه
نه مي له چا سره ژرا شريكه
شان يو مينه سره نورو له مي نه
شريكه سا سره نورو له مي نه

* * *

نه پا شوي جلا وني له لكه
خويستي سرا په سيلى زمانى د
غه مر وهلي توفان دشپي لكه
اخويستي وزر مي سرو بادونو

* * *

قيصه تبنتيدلي ده ياله لكه
شم نه تخولى ذهن دچانور

هيله وركه کي شپو په دوخت لکه

شم نه تودولي زرونه دچا نور

* * *

سر باز شوي مات کي سوبه په لکه

ستري جهانه له ستري، خانه له

مین مه ناكا کي مينه په لکه

ستري نه پيماله ستري، هوشه لکه

* * *

چت او نه اسما تر سروو مي هلتہ

گني مي اتخور خير يم، پردي دلتہ

خاوره خپله په ومه اتل هلتہ

گني مي توري، وياره بي دلتہ

* * *

راغلم بارنه له سکروتو دسرو

ته رنسا ليوب دنو تو متسو د

راوتښتېدم نه وريخو تورو له

ته بنار سېليو د او باد د راغلم

* * *

تبې ميني د وينه شرقی زما

کي قدم هر په ده کرکه دلته خو
ليوال خبری پستی يوي د زه
کي چم په زما دي تيپري خودلته

* * *

جنت په خه ستا يې دوزخې ته
کوي خه چمن ته يې صحرائي، ته
يئ وړ بدلو زدسو لرگې وچ ته
کوي؟ خه ګلشن خه، باغ په يې ستا

* * *

بولی می وحشی شم تی پا ليږي که
تولوي ئان رانه شم ورنژدي که
کوي کرکه غارمه و مینه که
نروي دنيا وکوم، که کرکه

* * *

راته دي غزي ا يې خانگي تو بو د
که ډ پيغوره له يې خندا دګل
څاخي زهرئي نه ونو ورو له
که ډ اوره سره له يې اروا ئوانه

* * *

یم تى بسو غرو جگو د وطن د زه

کيرم شين نه کي چمن پردي دلته

ده بسخه رينبه مي کي خاته لم په

کيرم شين نه کي گلشن غربي دلته

* * *

پيراني نه مي خوک يم، پردي دلته

دي هلتھ پت زما او عزت زما

ئايپرم نه کي جنت پردي دلته

دي هلتھ جنت زما دوزخ، زما

آلمان اكتوبر ۱۹۹۴

كاون تو فاني

د باد په کندوالو کې

د جانان سترگو کې

بیاد ارمان غوتی رژیبی، د جانان سترگو کې
دلی د منی راوريبي، د جانان سترگو کې
د شپې سريزه ده تور تم په برېدلو بنکاري
د تور مابسام ستوري خلېبېي د جانان سترگو کې
لمر شهید شوي که افق زموږ په وينو سور شو
که سره غاتول دي چې توکېبېي د جانان سترگو کې
د جانان سترگو کې زما د ژوند بېړۍ ډوبه شو
ياغې توفان دی چې بهېږي د جانان سترگو کې
شور د څوانې دی که لذت د یوې نوې ګناه
که د تاک لور لوڅه نڅېږي د جانان سترگو کې
لكه چې بیا په محتسبه بلا واښتنه
سېپېره قسمت راته ګواښېږي د جانان سترگو کې
"کاوونه" بیا دې د زړگې جونګړې او را خیستې
که د هوس لمبې بلېږي د جانان سترگو کې

آلمان

۱۶/۹/۱۹۹۶

اندېښنه

اندېښنه د یوې ونې یه سر نه ده
اندېښنه، د یوه باغ د رژب دو ده
که یوه چینه رنده شي باک بې نشه
د تمام کلي وياله په و چېدو ده

د آشنا پل

د يار په مخ زلفي خوري خونه دي
لار اختلي توري شپي خونه دي
سر تيئوم د آشنا پل بنكلوم
زاهده ستا تشبي سجدي خونه دي
زه به نو ولې تري پر هېز کومه؟
پيالي د ميو ودي، توبې خونه دي
شييخه، ستني دې که ناولي گوتې
د بنكلو زلفي دي تسبې خونه دي
زړ ګيه رون به دي کري دود به نه شي
د مخ شغلي يې دې، لمبې خونه دي
رائه چې بلې کرو د ميوو ډیـوي
ساقې لا ورانې ميکدې خونه دي
کا وونه تمه د وفا تري مه کره
مغربي نجوني پښتنې خونه دي

آلمان

سپتمبر / ۱۹۹۷

مرې ڏيوڻ

ساقي دور غجنې دې وعدې شوې، ڏيوڻ بلې نه شوې
په مېکدہ کې ڏيوڻ مرې شوې، ڏيوڻ بلې نه شوې
خمونه تشن، پیالې نسکوري، مېکدې وي جاري
بيا د زاره زاهد دورې شوې، ڏيوڻ بلې نه شوې
سيپو بمى، په ورٻئو کې ويده، ستوري دودونو کې پت
د توري شپې زلفې خوري شوې، ڏيوڻ بلې نه شوې
تشه بيد ياده نه ليلانه بي کې ردې شته پکې
مجنونه! خاورې دې اسرې شوې، ڏيوڻ بلې نه شوې
بيوه سپرغى، وه څلپدله د ايرو په منځ کې
اوسمه هري خواته سري لمبې شوې، ڏيوڻ بلې نه شوې
باغ کې چوپتيا ده، وني زانګي د ماتم په څنهو
د ژمي شپې خومره او بدې شوې، ڏيوڻ بلې نه شوې
چا يې په ياد چېرته نه شمه او نه گل کېښوده
د سرو غاټولو مرې پري، ڏيوڻ بلې نه شوې
د جانان غمه د زره کورراته روښانه که ته
بيا تور ما بنام، توري تيارې شوې، ڏيوڻ بلې نه شوې

آلمان ۱۹۹۶/۹/۲۳

لە دبوالونو سره

ھە شېبە لە خەو خەو دبوالونو سره

د زە خوالە كومە

* * *

ھە سبا يې چې مې لە خوبە سترگې و غۇبىي،

د خەو سپىنوتلىپى دروازە وىنەمە

او دكوتىپى د ديوالە لە دارە زورنىدە كو چنى كېكى،

چې دھوا غلى تصويرىپى لە زارە او سوليدلى قابە گوري راتە،

او ديوالونە، بىس يوازىپى دبوالونە، چې لا سونە يې ورکرى يو لە بلە سره

او وروپە ورو را تزدىپى كېرم ماتە

كلە چې ساھ با سەم،

لکە چېپە مې پە مخ لگېپى.

خوزە لگىيا يەم ھەر ورخ لە ديوالونو سره،

د زە خوالە كومە

* * *

چې د ما بنام لېنلىكىپى راشى خېلىپى تورى جندىپى،

د ديوالونو پە يەر ورپوي،

د لەرگۈزىمە ستىپى ستو ما نە بىيا لە دنگۇ دنگۇ غرونۇ واورپى

زه د خلورو دیوالونو په ساره تا بوت کې وغزیرم،
او د خوبونو بنا پېرى مې، په پئتو وزرونو،
ئان سره بوزي کومې لیرې نا آشنا سیمې ته،
چې نه کړکۍ، نه دیوالونه، نه دو سپنو ترلې دروازې وي پکې
نه خوک هوالکه تصویر په قاب کې بندې ساتې.
زه لکه بنا ده او آزاده مرغې،
هر خوا والوزمه
هر خوا و ګرځمه
د هرې ونې په تنکیو پانو زړه و موښم
د هر ګلپوټې د غوتیو خورې شونهې بنګل کرم
او د هر چا غورې کې د مینې ترانه و وايم
کله چې ستړی شم را و ګرځمه،
او د خپل زړه د نیا ته نوزم
بیا له ختیحه تر لو بدیحه، له شماله تر سهیله پوري،
بیرته هماګه دیوالونه او د وسپنو ترلې دروازې ووينم
او د کوتې د دیواله له داره زړوندي کوچنۍ کړکۍ
چې ګلو زړه و بدمې،
لکه د مرې تصویرونه، په زاره او سولېدلې قاب کې بندې ساتې
د باد په کندو الو کې
کاونون توفانی

* * *

زه له دې خړو د بولو سترۍ يم،

زه له تړلو و سپنېزو دروازو سترۍ يم،

زه لخ دې زورندو کړ کيو،

له زړو قابو نو

کر که لرم

کابل پلچر خي زندان

۲۵/۸/۱۳۶۷

کاونون توفاني

د باد په کندو والو کې

دوینو جام

یه آسمانه ، بیا دی خـه لوبـه آغـز کـره ؟

بیا دی کـومـه غـمـپـرورـه نـغـمـه سـازـکـره

تـولـوـطـنـمـی دـعـمـمـرـونـوـغـمـکـدـهـشـوـ

زـهـدـیـیـخـکـهـ، وـرـتـهـخـانـدـهـ، وـرـتـهـنـازـکـرهـ

* * *

دـآـسـمـانـپـهـلـاسـکـیـ بـیـاـدـوـیـنـوـجـامـدـیـ

بـیـاـیـپـیـکـرـیـ، قـرـبـانـیـ تـهـزـمـالـامـدـیـ

تـولـوـطـنـرـاتـهـ دـسـرـوـیـنـوـ درـیـابـشـوـ

وـرـخـمـیـشـپـهـ دـهـ، هـرـسـهـارـرـاتـهـ مـاـبـسـامـدـیـ.

* * *

دوـحـشـتـپـهـ اـورـکـیـ سـوـزـیـ، اـیـرـیـ کـیـبـیـ

دوـطـنـهـسـتـیـمـیـ تـوـلـهـنـاـبـوـ دـیـبـیـ

دـبـمـنـانـوـهـسـیـ اـورـرـاتـهـ کـرـلـیـ

چـبـیـیـوـرـیـبـمـ سـلـیـپـیـ نـورـرـازـغـوـنـیـبـیـ.

* * *

دوـحـشـیـ سـتـمـ دـورـانـدـیـ پـهـ وـطـنـ کـیـ

هـرـقـاتـلـ اوـسـ قـهـرـمـانـدـیـ پـهـ وـطـنـ کـیـ

دوطن لمنه سرەدە پەسرو وينو
جۇرۇد سرو وينو باراندى پەوطەن كې

* * *

سرى لمبى دى ، دبابا وطن مى سوزى
زەھ مى سوزى ، ئان مى سوزى تەن مى سوزى
پەگلۇنۇ مى سكروتە راورييلى
باغ مى سوزى ، بنايسىتە چەمن مى سوزى

* * *

ھرييو « دوست » تەمې چې لاس ورکە دېمن شو
اھورا مى چې بالە ، او ساھرىمىن شۇ
ھرييورا غې ، زەيىپ چوركىم ، زەيىپ بوركىم
ھرييولارە قربانىي ، زما وطن شۇ.

* * *

وطەن وران شو ، ملت چور شو ، ولس خوار شۇ
خوک پە يوه او خوک پە بل نامە ازار شۇ
نه مو " كور " شو ، نه " كالىي " شول ، نه " ۋودىي " شو
خەچىپاتى لە نيكۇ وو ، تارو مارشۇ

* * *

سەھارو ۋىنې رابھىرى ، مانسام وىنې
صراحى نە وىنې خاھى لە جام وىنې
خەدوينۇ زمانە شۇھە لويە خدايە
اغاز وىنې راتە بىكارى ، انجام وىنې

* * *

تاپە كومە گناھ وۇنىي ، وطندارە ؟
قربانى يې بىاد كوم غا صب لپارە ؟
ستالە ورانو كندۇ والو نە نورخە غوارى ؟
چې لاس نە اخلى دېمىمن لەدى ازارە.

* * *

دوطن سپىن سرى مۇر شولە سىر تورە
داسماڭ دنا كردو بىھىرتە گورە
او سد وىننو پە درىاب كې دە ولارە
چې پرون وە پە سرو گلۇ كې سمسورە

* * *

چې دگلە دانې و كرم ، اغزىشىي
ھەكلە ختە چې زە ور كرم بازارىشىي
ھەر "امام" پسى چې زە اقتىدا و كرم

د مسجد لـه کونجه پورته شي ، عاصي شـي

* * *

چـاپـهـ يـوـ اوـ چـاـپـهـ بـلـ نـامـهـ خـرـابـ کـرـپـيـ
چـاـيـرـيـ کـرـپـيـ ، چـاـپـهـ سـرـوـ لـمـبـوـ کـبـابـ کـرـپـيـ
نـهـ پـوـ هيـبـمـ خـهـ گـناـهـ لـرـيـ وـطـنـهـ !
چـيـ دـاهـسـيـ يـيـ دـسـرـوـ وـيـنـوـ درـيـابـ کـرـپـيـ.

* * *

دـمـلـتـ پـهـ اوـبـوـ سـپـورـ شـيـ محـتـرـمـ شـيـ
هـمـ کـعـبـهـ شـيـ ، هـمـ سـاقـيـ شـيـ ، هـمـ صـنـمـ شـيـ
هـمـ يـيـ وـزـنـيـ هـمـ پـهـ قـبـرـ وـرـتـهـ زـارـيـ
هـمـ قـاتـلـ شـيـ ، هـمـ قـاضـيـ يـيـ دـسـتـمـ شـيـ.

* * *

لـوـيـهـ خـدـاـيـهـ تـهـ دـاـ تـورـهـ شـپـهـ رـنـاـ کـرـپـيـ
تـولـ اـفـغـانـ بـيرـتـهـ پـهـ خـپـلـ وـطـنـ بـسـيـاـ کـرـپـيـ
شـيـطـانـيـ تـرـوـبـمـيـ وـولـيـ پـهـ سـتـورـوـ
وـرـنـهـ خـلاـصـهـ دـافـغـانـ دـزـهـ دـنـيـاـ کـرـپـيـ.

آلمان

جون ۱۹۹۴

د «زه کابل یم» دکتاب لیکوال، نبا غلی م.ح. حسامته :

بوليک ، بويغام

يـه دوـطن دارـما نـونـو يـارـه

يـه دـولـس دـفـريـادـونـو يـارـه

زـما دـغـم اوـدقـلم شـريـكـه

يـه دـكـابـل دـماـتمـونـو يـارـه

* * *

تـامـي دـزـرـه پـه سـوزـيـدـلـي دـبـنـتـه

بيـا دـيـادـونـو اـغـزـي وـتـوـكـولـه

تاـمـي دـذـهـن رـثـيـدـلـي بـاغـكـيـه

بيـا دـغـمـونـو گـلـانـو غـوـرـولـه

* * *

تـامـي دـسـتـرـگـوـدـا سـماـنـلـمـنـيـه

بيـا دـماـتمـپـه وـرـيـخـوـولـرـلـيـه

تـامـي بـيـ وـسـه بـيـ فـريـادـه اـبـسـكـيـه

بيـا دـارـماـنـپـه مـزارـوـشـينـدـلـيـه

* * *

تا مې ذهن وزر ماتی مرغه
بیا د کابل د کنډو والو میلمه که
تامې د ژوند د امیدونو قاصد
بیا د وطن د هدیرو میلمه که.

* * *

لارم د خیال په وزرو والو تمه
په سوزیدلی کابل و ګرځیدم
دورکو هیلو دلتهون په تمه
په نریدلی کابل و ګرځیدم.

* * *

پیدا مې نه که هغه بسکلې کابل
د افغانانو نازولی کابل
زما کابل ، زما منلي کابل
بسکلې کابل ، د ګلو خلې کابل

* * *

دبسايسته دزړه په سرمې
د سپیرو خاورو ډیری لیدلې

په هر قدم او هره لویشته کې مې

د سوو هيلو غونه‌ي، ولیدلې.

* * *

هغه د مينې په شور مسته سيمه

لكه خاموشه هديره بىكارىري

داکاسي او د نسترنو با غچه

له گلو تشه ده، سپيره بىكارىري

* * *

چايې هو س د سوزيدلو کاوه

چايې ارمان د نریدلو درلود

چايې په زړه يو زر زخمونه غونښتل (۱)

چايې اميد د پرز پدلود درلود.

* * *

چايې په خيري ګريوان او رپوري که

چايې لمن چايې لونگۍ پته کړه

چايې تاريخ تربنه حولی کې يو وړ

چايې دهيلو ناوکۍ پته کړه

* * *

چایی و یارونو ته کتلای نه شول

چاته بی جگ سردم نلو نه وه

خوک بی رانده و عظمتو نو پسی

چاته بی برم دلیدلو نه وه.

* * *

چایی پگهی له سره کوز کرله

چا پری لمبی دانتقام بلی کری

چایی گریوان رینبی رینبی که ورته

چاورته شمی دانجام بلی کری

* * *

نه بی سهار دی دشغلو ملگری

نه ما بنام، رنگین رنگین بسکاری بی

نه بی سپورمی دلم په مینه مسته

نه خویی ستوري گلورین بسکاری بی.

* * *

نه بی با غونه په گلابو سینگار

نه دبستونه په غاتولو بسکلی

نه بی مانیو کی پرتم پاتی دی

نه جونگپی چا په ننگ پاللي

* * *

په وينو سره نسکاري لمنه دنبار

پر هر پر هريبي مره ننگونه ژاري

له زخمي زره نه يې خخيبي وينې

ويرژلې سايې تاریخونه ژاري

* * *

د شنه اسمان مخ يې په وريحو ککر

شپه يې بهپري په کو خو کو خو کې

هر لور او بده دي د ستم لا سونه

مرګ يې نخپري په کو خه کو خه کې

* * *

په هر خپک خاوره يې وينې پرتې

په هر قدم يې رژبدلي گلان

په هر لبته يې زمو للي غوتى

په هره خانگه سوزبدلي گلان

* * *

اسما يې، دغه زخمي پهلوان

نوردرزمونو افسانې نه وايې

د غهه د تیرو پرتمونو راوي

د سترو سوبو ترانې نه وايې

* * *

نور يې «مهراب» او «رودابه» هېرە ده

نور يې د «زال» زاره رازونه نشته

او سبې په ذهن کې «شغاد» پاتې دی

نور يې «رستم»، «رستم» يادونه نشته

* * *

او سپکې نوم د «کاکه» گانو نشته

او سپکې مره دی د مری رسمونه

او سپکې ملتې دی سپیخلې توري

اوی پکې ورک دی د دستار سرونه

* * *

نور يې «اکبر»، «اکبر» غیرت ویده دی (۲)

نور يې «امان، امان» ننگونه نشته (۳)

نور يې مشکي، مشکي شملې تيتي دی (۴)

نور يې طرزى، طرزى فکرونه نشته (۵)

* * *

حسامه، تاخود کابل په لو تو

داونکو ډیرې ډیوې بلې کړلې

تاد بې ګوره شهیدانو په یاد

د خلکو هېرې شمې بلې کړلې

* * *

تاد قلم په هنرمندہ ژبه

وطن، وطن سندري وويلى

تاد سرو وينود دریاب په غاره

د مرغل رو مرۍ و پېيې لې

* * *

تاد قدرت د لیونوله مخه

ددین سپی خلی نقاب و غورزاوه

تاد منکرو زاهدانو جرم

په خپلو چیغو چیغو ولزاوه

* * *

ته دریا خرقه پو شانو پې

د ننگ پېلو ئې په لاس و ګرئیدې

تله دروغ جنو اتلانو سره

د خپل قلم په توره و جنگ بدې

* * *

دا هورا په نوم راغلي ياران

گوره زامن داهريمن وختل

د پربنتو جامه کې پت شيطانان

و حشی سرتبری ددب من وختل

* * *

د شپې بربخې درناد بنمنان

دزو غله دي هنرخه پېژني

داله كتاب او له قلمه پردي

د علم او پوهې سنگرخه پېژني

* * *

له غلونه تمه دانصاف مه کوه

له قصابانو قضاوته مه غواړه

دې عزتو، عزت نه خونبېږي

له بې غيرتونه غيرت مه غواړه

داد سرو وینو د شروت سوداگر

د محبت په ژبه، نه پوهیبېي

داد مرگونو د بامار قاصدان

د ژوندانه په معنا خه پوهېبېي

* * *

داد پرون د معرکې اتلان

د خپلو خلکو قاتلان و ختل

داد وطن دزادی جنگیالي

خپله د نور و غلامان و ختل

* * *

داد بر بندو پر بنستو مینان

د دنیا يېي جنت خوبونه ويني

داله هیندارو نه بېزازاره شیخان

تورو كودرو كې مخونه ويني

* * *

رائه چې لوشې كرو ناولې خېري

رائه رسوا كرو درو اغجن اتلان

داد گناه او د ثواب مالکان

داد جنست او د دوزخ وا ک داران

* * *

راخه په چيغو کې لمبې وکرو

راخه تاوده کرو يخ وهلى زپونه

راخه د هي لو غوتى و نازوو

راخه چې ايل کرو خزانىي بادونه

* * *

راخه و بمە شوباغ په باغ و گرخو

په سپېرو لېنتو کې غونچې وکرو

راخه د يوالد سكوت و نرورو

په وچو شوند و ترانىي وکرو

* * *

راخه د تور مابنام په توره دره

بنكلی تصوير د سباون کاربو

راخه د مرگ د هيولا په تندى

ئلاندە ليكە د ژون دون و کاربو

* * *

باور مې نەشىي چې د ورپھۇ مور به

د شنه ا سمان په مخ خپره پاتې شي
باور مې نه شي چې د اتورو شپه به
دلمر په کلي کې ديره پاتې شي

* * *

داد سرکښو تو فانونو وطن
سرد ست مخې ته نه تېيټوي
داد رزمونو په بتېيو کې پوخ
دبې ننګیو زنځیرو نه قبلوی

* * *

بیا به را پا خیږي دا ستړۍ ولس
بیا به راوی بن شي دا ويده ننګونه
بیا به پخلاشي مرور اشنا يان
بیا به تازه شي پخوانی هودونه

* * *

بیا به نو توري تالانګري خېږي
په تکو سپینو جامونه پتېږي
بیا به لو تمارې ستګري ډلې
د عدالت په ګدې نه برېږي

بیا به د لمر ګلونه و غورېږي

بیا به سحر په څلیدو لورا شی

شپه به د شپې کلی ته کډه و کړي

بیا به سپې بدې په بربدلو را شی

* * *

بیا به مو تاج شي د غنمه و بې

بیا به سپرلی شي د بابا په وطن

بیا به جا رب رو یو له بله هنې

بیا به را پلنې شي رنا په وطن

* * *

بیا به کابل شي د ننګو نو کابل

د تلژوندیو پر تمو نو کابل

د ټول افغان د امیدونو کابل

د بریالیو ارمانو نو کابل

۱. جنرال اختر عبدالرحمان له ۱۹۷۹ خخه تر ۱۹۸۷ پوري د پاکستان د استخبارتي سازمان ISI رئسو ، چې لوی ارمان یې د کابل سوزول او وي چارول او د ژرگونو زخمونو ..... تر نامه لاندې د جګړي نقشه یې په سر کې درلو ده.

۲. وزیر محمد اکبر خان

۳. اعليحضرت امان الله خان

۴. ملا مشک عالم

۵. محمود طرزی

آلمان/می ۲۰۰۰

کاونتون توپانی

د باد په کندوالو کې

تللی شیبی

تاهه یا دیبی هغه تللی شیبی؟

هغه د گلو غوندی،

بنکلی، رنگینی، نازولی شیبی،

چې دی د سترگو د اسمان په تورو تورو شپوکې

لکه د مینې د رازونو ستوری و خلبدم،

او هر شپه دی له ما بنامه تر سهاره پوري

د خپلو سترگو د کتو په ژبه،

ماته د «مینې»

د «باور»

او د «ارمان»

خوبې قصې کولي.

۲

تاته یادیبی هغه تیر، هغه تر خه هغه اغزن و ختونه؟

هغه په تورو وریخو بار هغه دود جن و ختونه،

چې دی د سترگو د اسمان په تکو تورو شپوکې،

«مینه» کو چې،

«باور» پردی شو،

دارمان شغلي خاموشې شولي،
زهدي د سترگوله اسمانه، د باران د یوه خاچکي غوندي و خېدم

المان/ جنوري ۱۹۹۳

كاونتونو

د باد په کندوالو کې

کابل تہ

درنه لوگی شم، گرانه کابله
زمور دنجونو، د پېکی گله
وجود می سوزی، زره می رپېزدی
چې درته سرکوم د غم بدله

• • •

ماتم خخېري، ستا له خيري نه
خندا دي خه شوه، سروردي خه شو
مستي دي خه شوه، هستي دي خه شوه
غېرت دې چېرتىه، غروردى خه شو
مانبام مانبام يې، سهاردى نه شته
په ژمي پروت يې، بهاردى نه شته
لمرد پېسوتى، سپورمى دې تللى
درنه ستورو، سينگاردى نه شته

• • •

د گل و بن ساره، د بن کلو بن ساره
بن کلی دی لارل، گلان دی و سول
فضا دی و که لمه شنو دودونو

ونی دې وسوی، مرغان دی وسول

* * *

په سپينه بيره دی اوښکی خاخي

له زخمی زړه دې وینې به بېږي

په شنه لمن دې غاتا تول د وينو

راز رغون بېږي او راغور بېږي

* * *

په سر دروي، سکروتے بې ووري

په لاله زار دې، خزان پرېوتى

ونې لغري، ګلونه مراوي

په شنو با غودې توفان پرېوتلى

* * *

د لمړ په بام دې، اخېر د ورې حو

شينکي اسمان دې پت په دودونو

غېړه دې ډکه له شهیدانو

خلك دې ستري له ماتمونو

* * *

خندا دې چور کړه، وحشی بادونه

غورو دې مات که، بې غيرتلنو
هستې دې يوره داره مارانو
غوتې دې لوټ کړي تورو کارغانو

* * *

زه درنه لري، پردي وطن کې
په ياد دې سوزم، په ياد دې ژاډ
هر شیبه دې، له غمه مرمه
په غشق دې پایم، په نوم د ویاډ

* * *

د ګلوبناره، د بنکلوبناره
زخمی کابله، ورانه کابله
سوی کابله، ويچار کابله
بنکلی کابله، ګرانه کابله

المان

۱۹۹۳ / ۵ / ۲۰

د افغانستان د نومیالی لیکوال او خیرونکي، اورابناد محمد صدیق روهي په ویرکي

د روه مليار.

هغه شنه اسمان خلاندہ ستوري

هغه په پته خوله وياندہ ستوري

هغه د ورکو کاروانونو هادي

هغه د نورد سین خپاندہ ستوري

* * *

هغه په سپينو مرغلو مين

هغه د مينې درياب مانو

هغه د حسن د تصوير انخور کره

هغه غړاو د کتاب مانو

* * *

هغه د روه ګلزارونو مليار

هغه د حسن د باغونو مليار

هغه د دښتود ګلونو مليار

هغه د پانو د رنگونو مليار

* * *

ستوري و ، ستوري شو له ستورو سره

لارو د تلليو په قطار کښناست

ښکلا به چېرته خپل تصویر و گوري؟

په اينه باندي غبار کښناست

* * *

د شپو ځنګل يې په سکروتو وويشت

د يخ په دبته کي يې اوروکره

زړونه يې مست کړل درنا په میوو

په ساره بزم کې يې سور وکره

* * *

ئان يې د شمې غوندي و سوزاوه

تیاره محفل ته يې رهنا ورکره

خاموشو تورو ته يې غربو بنې

مړو قلمونه ته يې سا ورکره

* * *

د وچکالۍ په دغه شنډ فصل کې

ګلونه پاتې شول مليار لارو

څوک به پالنه د غوتیو وکړي؟

وږمه پردیسه شو، بهار لارو.

* * *

خوک به ساقی شي په دې توره شپه کې
خوک به جامونه درنما ووبشي
خوک به د ستورد ميخانې وپالي
خوک بهه مستانو ته صهبا ووبشي؟

* * *

خوک بهه د خيال په هنر مندو گوتو
له تورو تيبرو نه تصوير جور کري
خوک به له زبرو رژېدلو پانو
د رنگينه گلو بهير جور کري؟

* * *

زارې د روهد سردره بنا پېرى
تشو پيکيو ته، گلونه غواړي
له رژېدلې، بې ملياره بااغه
د بلبانو اوazonه، غواړي

* * *

هغه د مينې د بنکلا انځور ګر
لارو د تلليو په قطار کښې ناست

بـکلا به چېرته خـل تصـویر و گـوري؟

پـه اـينه بـانـدي غـبار کـبنيـنـاست

الـمان

جون ۱۹۹۶

د مـاـبـاـمـونـو پـهـدار

وسـراـبـانـدي وـکـوهـ، گـيلـهـ مـېـ پـهـ خـولـهـ نـهـ رـائـيـ
دـودـ مـېـ کـهـ اـسـماـنـهـ خـوـشـکـوهـ مـېـ پـهـ خـولـهـ نـهـ رـائـيـ
مـيـنـيـ مـېـ دـزـبـيـ پـهـ سـرـنـوـمـ دـيـارـکـرـلـيـ دـيـ
خـهـ وـکـرمـ زـاهـدـهـ چـېـ تـوبـهـ مـېـ پـهـ خـولـهـ نـهـ رـائـيـ
سـرـبـهـ کـلـهـ شـمـهـ دـلـمـبـوـ پـهـ بـيـهـ وـرـکـرـمـهـ
پـتـبـهـ دـعـشـقـ وـسـاتـمـ، پـلـمـهـ مـېـ پـهـ خـولـهـ نـهـ رـائـيـ
هـسـىـ يـېـ دـسـپـيـنـيـ خـولـيـ پـهـ تـمـهـ توـمـتـيـ شـوـمـهـ
مـسـتـ يـېـ پـهـ کـتـوـيـمـهـ، بـوـسـهـ مـېـ پـهـ خـولـهـ نـهـ رـائـيـ
ماـيـېـ دـتـسـبـوـ پـهـ لـړـکـېـ کـفـرـدـ اـبـلـیـسـ وـلـیـدـ
مـوـرـيـېـ سـجـدـوـ نـهـ يـمـ، زـهـ دـسـرـدـ تـيـټـېـدـوـنـهـ يـمـ
وـختـهـ ! دـتـسـلـیـمـ تـورـهـ قـصـهـ مـېـ پـهـ خـولـهـ نـهـ رـائـيـ

هر توری زخمی دی، هر غزل د وینو رنگ لري
هیری مې سندري شوي، تپه مې په خوله نه رائي
شیخه دروازجنه د جنت د پربنستو غله
تا چې دلته و کول، هغه مې په خوله نه رائي
ته خوبه مې غږد مانبا مونو په دار پورته کړې
زه به چیغه چیغه شم، روژه مې په خوله نه رائي

کابل.

د غبرګولي ۱۸ ۱۳۷۱

د خزان تصویر

بیا خزان په گلوراغی

بیا ماتم نیسي باغونه

بیا چمن په وي راخته دی

بیا رژېري سره گلونه

* * *

بیا دوريؤو او بیان گرئي

د آسمان په کرونده کي

بیا د باد اسو نه ئغلي

د افق په شنه باغچه کي

* * *

د خزان نقاش ته گوري

رسموي تصویر د مني

د چمن په بىكلى پانه

خپروي تصویر ر مني

* * *

خنگله خره چوپتیا کي

د سفر سرود غربېري

د غمجن مابنام په شوندہ

د ماتم غزل چلپري

* * *

مرغى الوزي له ونو

د تودو سيمو په لوري

تراني د ميني وايي

خپروي د ژوندون توري

* * *

طبيعت خومره رنگين دی

دنيا خومره بنايسته ده

ژوندون رازدي د رازونو

د فصلونو سلسله ده

* * *

كله پانې رېبدلي

كله موج وي د گلونو

كله تو له دنيا خره

كله شورو ي د رنگونو.

آلمان ۱۰ / ۹ ۱۹۹۵

زرغونی هيلې

زما وطنې يە زما د شنو يادونو باغه

زما د سترو ارمانونو د دمي منزله

زما جنت، زما دوزخ، زما شواب او گناه

زما سپرلى، زما خزان، زما د مسني گله

* * *

و مې ليدل چې په غمجن زړګي دي اور ولګېد

و مې ليدل چې له سيني نه دي لمبې پورته شوي

و مې ليدل چې د سکروتو په توفان لاهو شوي

و مې ليدل چې له لمنې دي ايرې پورته شوي

* * *

و مې ليدل چې د اسمان لمنه ڈکه شوله

ستاد سرو گلو په رنګي نو رژبدلو پانو

و مې لېدل چې د افق شوندي گلګونې شولي

ستاد غوتیو په نیمزالو نښتې حلو پانو

* * *

و مې ليدل چې خوشحاليو درنه کده و کره

ومى ليدل چى دركىپ وچ شول د خندا گلونه

ومى ليدل چى د خزان بادونو ورژول

هم د شينكىو سردو هم د بيديا گلونه

* * *

ومى ليدل چى په باغونو دى لمبى پورې شوى

ومى ليدل په چمنونو دى اورونه كەشول

ومى ليدل چى په ببللو دى ماتىم ولگىد

ومى ليدل چى گلبو تو دى لوونه گەشول

* * *

ومى ليدل چى توره شپە درباندى بره شـوله

ومى ليدل چى ورپئۇ هير كەسپىن سبا درئىنى

ومى ليدل چى سپورىمى پريوتە او ستوري توي شول

ومى ليدل چى مـروره شـوه رـهـا درـئـىـي

* * *

خويه وطنـهـ يـهـ زـمـاـ دـشـنـوـ يـادـونـوـ بـاغـهـ

تلـبـهـ سـبـلىـ،ـ تـلـبـهـ دـزـمـىـ تـارـاـكـونـهـ،ـ نـهـ ويـ

ورـپـئـىـ بـهـ وـرـكـىـ شـىـ،ـ دـلـمـرـلـوـنـىـ بـهـ وـنـخـپـرىـ

تلـبـهـ دـاـ تـورـهـ تـرـوـبـمىـ،ـ دـاـ مـابـامـونـهـ،ـ نـهـ ويـ

* * *

شپه لا که هر خومره او بده هم شي تلپاتي نه ده
وريئي که هر خومره تياري وي جاوداني نه وي
د ساره ڙمي يخ وهلي او سري سپلى به
تل د باغونو په رگونو کي روانې نه وي

* * *

د پسلی ناوي به و سپري د زلفو ولو نه
په شنه لمنه به دې و تو مبي غمي د گلو
په سرو غاتولو په رنگيني شي شنگني تالي
په چمنونو کي به جوره شي سياли د گلو

* * *

باران به پاخوي له خوبه د ڈاگونو بو تي
ورمه به بيا سوو، سپپرو لبنتو ته سا ورکري
شبنم به پر ٻمينه په مينه د غوتيو سبرگي
لمربه د گلو انگي و ته خلا ورکري

* * *

په خرو د بنتو به روان شي د رنگونو بهير
په سپپرو بو تيو به رابره شي د گل سندره

په سرو غو تیو به جړاوی شی د ونو غارې

په باغ او راغ به راخپره شي د بلبل سندره

* * *

په تورو ورٻؤو کې به تم شي د سکرو تو باران

د شپې په څنوا کې به وچ شی د لمبو ګلونه

د ترو بدمي سینه به خيري شي د لمر په توره

د شفق باغ کې به سمسور شی د سبېدو ګلونه

* * *

بیا به ګلان په وربل کېږدي کلیوالې نجونې

بیا به باغونو ته ستني شي مسافري مرغۍ

بیا به په غرونو کې غرځې د مشکوساه وکري

بیا به په څالو راخوري شي مهاجري مرغۍ

* * *

بیا به د ګلو په سین ولامبي شډلې دښتې

بیا به خروب شی په شنپليو دا سپېره ډاګونه

بیا به د باغ په زړه کې وټوکي زرغونې هيلې

بیا به د تیرو ذهن و نازوی سره يادونه

آلمان دسمبر ۱۹۹۶

لاري

زوی می زما په ژبه نه پوهېږي،

زه می له پلار سره، یوه مسجد کې لمونځ نه کوم،

پلار می په خپله لاره ئی او زه په خپله لاره،

زوی می زموږ لاري،

منسوخي،

کېږي لاري بولي.

او د خپل ئان لپاره بله نوي لار لته وي.

زموره د ژوند دود او د ستور داسي دي،

موريه د لارو د بدلون په هنر بنه پوهېږو

خود ئانونو بد لولو سره روړدي نه يو،

ئچکه خو ټول عمر

په لاره کې يو،

منزل ته،

نه رېېږو.

آلمان دسمبر ۱۹۹۴

یه غمه کور دی ودان

یه غمه، کور دی ودان،

چې دی د ژوند پدې سړه دښته کې

پدې اغزنه، ناخړګنده لاره،

یوازې،

پرې نبودم

یه غمه،

کور دی،

ودان.

زه لکه ستپی مسافر، ژوندون مې بار په او بو،

پدې اغزنه،

ناخړګنده،

لاره،

په شپو او ورڅو،

حُم،

روان يمه،

مزلونه وهم

ته،

لکه خوب او وفادار،

ملگری،

تل راسره بی او قدم په قدم،

زماد ستري ژوند،

شېبې شماري

او د ژوندون پدي اغزنه، ناھر گنده لاره،

ما سره د رومې او ستل راکوي.

غمه،

يە غمه،

وفداداره

غمه

زماد ستري ژوندون،

ياره،

غمه

آلمان ۱۹۹۵/۱۱/۳

كاونتون توپاني

د باد په کندوالو کې

تشی پینې

زره نه مې خاخي، درپسې وينې
د گلولبىتى، يەنازىنې
ستا پە ستم مې، قلم قلم زرە
ستا پە تومت مې، جامې رنگىنې
نه مى هېرىپى، نه دررسىبم
لە لىرىي مرمه، نزدى سوزېبم
خبرە نه شويزمالە سوزە
خبرە نه شويزمالە مىنې.
سەھارانغى، بىا ما بىامونە
بىاد غلچىكۇشپو، يې غلونە
خلاندە لمەرە، خپاندە لمەرە!
لې راخورى كە، زلفى زرىنې
مېكدى ورانى، رندان خاموشە
نه خوڭ عاقل شتە، نه خوڭ مەھۇشە
د تاڭ رگونە، پاتى لە جوشە
تشى پىرتى دى د مىيۇپىنې

آلمان دسمبر ۱۹۹۷

د الینا سندره

زمالغمانه، بنايسته لغمانه

بیادی یادونه په زړه ووری راته

بیا مې په خوب، بیا مې په خیال کې ته یې

بیادی غمونه په زړه ووری راته

* * *

لکه له مور جلا شوی ماشوم

هره شببه در پسی وژر بدم

لکه د تورو مابنامونو شمه

در پسی ویلې شومه و خېبدم

* * *

نوردی په شپولو کې شپانه نه وینم

نوردی تالو کې رمې نه خري

نوردی ناونه له ایوانو ډک دي

نوردی په غرونو کې غرځې نه خري

* * *

بیادی حجري سپی، پرتی دی

بیادی دېری دی له زلمونه تشې

بیا دې د بىكلىو گودرونو غارې

لە پېغلو تشي، لە منگو نه تشي.

* * *

بیا د سکرۇتو پە سین ننو تې

بیا دې سینە پە لمبو و سوزبەدە

بیا دې گربوان لە غمە خىرى خېرى

بیا دې پىگىرى لە سرە و غورزبەدە

* * *

د "الىينگار" لە ذەنە و وتلە

د "الىينا" دلى پىرتىم سىندرە

د "الىيشىنگ" پە شونە و غورپىدە

د غىم سىندرە، د ماتىم سىندرە

* * *

بیا دې "كلمان" پە تورو و رېخۇ كې پىت

بیا دې "سالاو" پە سېلا وونو كې ھوب

بیا دې "سنگر" پە سرو سکرۇتو سىتىي

بیا دې "منگو" پە شنودودونو كې ھوب

* * *

بیاد "نرنگ" نښترو اور اخیستی
بیاد "وایگل" په ګلو اور ووري
بیاد "کرنچ" ممانی وینې ژاري
بیاد "سايگل" په بسکلو اور ووري

* * *

بیاد غاتولو غارې ټیتې بسکاري
بیاد نرگس له سترګو نم خخبرې
بیاد ګلاب په تن کې وینه وچه
بیاله رامبېلونه ما تم خخبرې

* * *

بیا دې دانې، دانې د اوښکو غمي
له سترګو خاخې، امبدونه کري
داور او وينو په تبجنہ دبنته
د سبانې بهار ګلونه کري

* * *

زما لغمانه، بنايسته لغمانه
ستا حمامسه مې د وطن سندره
ستا د ننګونو د یادونو قصه
زماد ساه، زماد تن سندره.

کابل چنگاس ۱۳۶۴

د ببل ساندي

که و به يې راروانه د کاکل شي
د دي و چې د بستې ترخي به گل، گل شي
ماته خانګه د اغزو شي چې لاس و روپم
درقيب په لاس کې لښته د سنبل شي
د زاهدزره به له خپله ئانه تورشي
که يې سترگې آيینې ته مقابل شي
د زره پاني، پاني گل به ترپنه ئار کرم
که مې تللی آشنا بيا راسره خپل شي
د آشنا په اصالت بساندي پوهنه شوم
کله جور ترينه پښتون کله مغل شي
چې غوتې په خپله لنډه خندا خاندي
ترينه جورې سوي ساندي د ببل شي
زنگوم به يې د سترگو په زانګو کې
که نصيب راته خوبونه د کابل شي.

آلمان

۲۰/۸/۱۹۹۹

زولنې

ساقی په جام کې راولې، اورینې زولنې
د عقل لېونيو ته، د مينې زولنې
ساده زړه ته مې گوره په هر چا کوي باور
بنګړي ورته بسکارېږي پو لادينې زولنې
خاوندہ تشې مه کړي دا کوڅي له ليونو
ما تېږي چې يې پښو کې پر تمینې زولنې
دروايې خله زاهده وي دي تا ته مبارک
د اتور نصيحتونو او د اسپینې زولنې
پرون مې بسکلول د آشنا لېچو کې بنګړي
بيګا مې خوب کې ولیدې رنکينې زولنې
ما بنام مې باغ کې واورېدہ سندره د اغزو
سهار د ګل په پښو کې وي زرينيې زولنې.

کابل

۱۳۶۷ تله

د رنا جام

تا ته به ياد وي که نه،

هغه شيبة چې ما په مينه مينه،

تا ته د زړه جونګو ه پرانيستله،

ته مې د هيلو نښتې خلي باغ ته و بللي،

ما ويل ته به راشې

او پسرلۍ به راشې

او تو تکي به په وزرونو کې ګلونه راوري،

او د غو تیو بنایسته د مې به،

د وچو لبنتو د يادونو په بام و نڅېږي

* * *

ما ويل زه به ستا د سترګو له روښانه چينو،

د رنا جام و خښم

او د ژوند ون هره شبې به د رنا په سین کې ولډوم،

او ترو بدې به مې د زړه له سزې د لطفه ناره و باسمه

حومره ساده و مه زه.

* * *

زه د ورمي تبى وم،

ما د باران د رتلوا لار خارله،

ما په شنو لبستو کې د سرو گلو خوبونه ليدل.

ما ويلى ته که راشې

نو پسرلى به راشې،

زه به د شنې ورمي به شنو وزرو والوزمه،

په غرور غونو کې به و گرئمه،

د وچو بوتو په رګونو کې به شور ويښ کړم

د سپېرو څانګو په غوربو کې به ایت د ژوندانه ووايم

خومره بیئا یه هيله.

* * *

تا ته به ياد وي که نه،

خوزما هيره نه ۵۵،

هغه شبيه چې ته زما د زړه جونګړې ته رانتوې،

بيا مې د هيلو باغ کې و گرئيدې

د لمبو ختي دې به غاره پرتې،

او په پنسودې د سکروتو سري پنهې بنکار پدې.

ستا له راتګه سره،

زما د هيلو باغ د اور په سمندر پر پوته

نه مې وړمه ولیده

نه ستړ ګود رنیا جامونه،

نه ټو تکيو په وزرونو کې ګلونه راول

او نه باران په وچو د بنتود الماسو داني ولو نلې.

* * *

او س مې د زړه جونګره،

د تروږميو په خپو کې ډوبه

او س مې د هيلو نښتې حلې باغ کې،

د سرو غو تېيو په ئای

د سرو سکروټو، سره ګلونه خاندي.

زه د رناد جام په ياد په خپلو ټولو ساده گيو ژارم،

او په خپل زړه کې مې د هيلو د مزار په خلې، او بنکي شيندم

آلمان

۲۰/۷/۲۰۰۰

کاونون توفانی

د باد په کندوالو کې

د هيلو په مزار

که زه جامونه تشومه ، شيخه ستا يې پې خه
زره په سکروتو داغومه ، شيخه ستا يې پې خه
که له ساقی نه مې د عقل زولنې غوارمه
که زنخیرومہ شرنگومه ، شيخه ستا يې پې خه
که د تقواله بشاره ووتمه زيان يې خه دی
که خرابات جارو کومه ، شيخه ستا يې پې خه
ته د سجدو کچکول کې غواړي ترې وصال د حورو
زه يې کچکول نسکورومه ، شيخه ستا يې پې خه
زه له ما بنامه تر سهاره په مزار د هيلو
داونکو شمې بلومه ، شيخه ستا يې پې خه
چې د آشنا کوڅې ته ئمه هربیگاه او سبا
هلته مې سترګې خورومه ، شيخه ستا يې پې خه
تورو خاموشو مابنامونو کې غوغه کرمه
ويدي نشي راپارومه ، شيخه ستا يې پې خه

کابل

د کاروان په هیله

ستا هغه مستې خبز لو خې سترگې ،

چې بې په سلوژبو ،

ماته سبق د محبت را کاوه .

اودساره ژمي په شپو کې به بې

زمادزره کوډله ،

مدام روښانه او توده ساتله .

او سدرپې سیلې په توره شپه کې

ستړې ،

خاموشې ،

او سرپې ،

ښکارېږي .

زه ستا د ستزگو د خبرو تېزى

د شپې په توره ، نا خرګنده د بنته ،

لكه ستومانه مسافر چې دیو خاځکي او بول په تمه ،

د کومبې نومه ، ناخرګنده ، کاروان لاره څاري

د شپې په توره او شګلنہ د بنته ،

د تا د ستزگو د خبرو د کاروان په هیله ،

شپږ

تیروم.

آلمان ۱۹۹۹/۴/۲۶

کاونون تو فانی

د باد په کندوالو کې

هېر

کلونه و شول چې دې نه ويئنمه
غزل د سترگو دې لوستلاي نه شم
نور مې د استرپې سرگردانه نظر
داداغزنو او بدو لارو د سفر لاروی-
ستا د خوربو سترگو چينو کې لمبولاي نه شم.

* * *

نور مې د سترگوردگو در په غاره
ستا د پښو پلو نه هم نه بشکاري
نور مې د شونه و د بدیا په خندو
په دې شګلنوبې بهاره تالو-
ستا د بوسې ګلونه هم نه بشکاري

* * *

نور دې د خیال په اسمان نه ځلېرم
نور مې د خوب کلي ته هم نه رائے
داسي بشکار بېوي چې هېرکړي دې يېم
د ګلورینو خاطرو له باغانه
د وچ لرگي په شاني ليږي غورزو لای دې يېم

زما او ستا هغه اوريئنه ميئنه
چې خلېدله، بلېدله مدام
هغه د تورو مانۍ مونو ډي ټو
لکه د شپو په زړه کې بله شممه
چې سوئځدله، خندي دله مدام
او سپه کې او رنه شته، سپرغی نه لري
او سله رنه د که خولی نه لري.
خوا لتر او سه مې د زړه په قاب کې
يواري ستا د منځ تصویر پاتسي دی
يواري ته مې يې د ذهن په دولي کې ناسته
يواري ته مې لکه وينه په رګو کې جاري.

آلمان - نومبر ۲۰۰۰

زماکوچنی "حلا" ته:

دانخرونه

که دانخرونه گل و نیسی،

زه به می سترگی با غ کی و کرمه

او ترسبا پوری به

د و ب می لارا، و خارم،

او دا ټوټی،

ټوټی،

زره به می،

د شنی و ب می په لاره،

پانی،

پانی،

وشیند مه.

که د انخروونه گل و نیسی،

زه به می ستری او ساره لاسونه،

د با غ په وچ لبستی کی وبهوم

ونی به و ینبی کرمه.

او د سپېرو لښتو په ذهن کې به،
د سرو غتیيو ترانه وکرم.

* * *

که د انځرو ونه ګل ونیسي،
زه به د ورٻو له رندو ستړ ګونه،
په جل و هلو بوټو، خاځکي
خاځکي،
و خڅېږم،
او پسلۍ به له درندو خوبونو پاخومه
که: انځرو
ونه،
ګل،
ونیسي.

المان - اپریل ۱۹۹۸

کاونون توفاني

د باد په کندوالو کې

دھوانیرگ شاعر اسحاق ننگیال په ویر کې

ھل او ستوري

۱

ته لکه ھل ،

لکه له شنو و ربمو نه هیره غوئې ،

د ساره ژمي په سپه خيله کې وغورېيدې .

خپله توده اروادي ،

په يخ و هلو خانگو وویشله .

* * *

ته لکه ستوري ،

لکه پاک او چلیدونکي ستوري

په تورو تپو شپو کې ،

د شنه اسمان په تندی و چلیدې ،

او په زري شغلو دي ،

د شپې شدلې کو خې ووينځلي .

* * *

تا د سمسو رو پسرليو دراتلو په هيله ،

تا د سرو ګلو د باغچو دغورېدو په هيله ،

تا د بلبلو په ياد ،

تا د سندره په نوم

په مړ او و بوټو کې د ساہد توکیدو په هیله ،

خپل ځان ،

وږمه ،

وږمه ،

کړ.

* * *

تا د رنګین بنایست تلپاتې تصویر ،

د شعر په بنکلو گو تو ،

د سپېرو تېرو په تخته و کاډه

او خرو تورو ته دي ،

د رنا رنګ ورکړ.

تا د سپورمۍ په غوره کې ،

د لمرزرينه ترانه جاري کړه .

او د بې نوره شپې په خنو کې دې ،

د ابدی رنا ،

ګلان ،

و تومبل

تەلکەگل،

لکەلەشنو وربمو نەھېرەغۇتى،

د بېبەارەكال پەتور فصل كې،

د تر خەبادپەلمن،

پانە،

پانە،

ورژېدى.

تەلکەستورى،

لکەپاڭ او خلبەن نىكىستورى،

د سارەزمىي تکو تورو شېپو كې،

د شىنەاسمان لەسترگۇ،

خاخكى،

خاخكى،

و خېپى.

آلمان-مى- ۱۹۹۸

كاونتون توفانى

د باد پەكنىدا لو كې

بدله کو خه

اشنا پردي ، کو خه بدله بنکاري

توله دنيا راته ، شده بدله بنکاري

پسر لنى بنکلابي وغور يده

د گلو باع يې له وربله بنکاري

بلبله پام کوه بې هوده نه شې

لاره اغزنه تر سنبله بنکاري

اسمانه نور مې همت مه ازمایه

تاته مانې ماته کو ډله بنکاري

خومره اوچت دی افغانی غرور مې

د سوال غونچه راته خئله بنکاري

پتنګه راشه که وزر تودو پ

لا يې د حسن ډيوه بله بنکاري

د گلو جوش دی که شغلې شهیدې

چې له هراته ، تر کابله بنکاري.

المان

۱۹۹۷/۷/۲

شپه‌ده

دلمر په کلی باندی، بره شپه‌ده
دژمی شپه‌ده، بې سحره شپه‌ده
سپو بد می ویده‌ده، ستوري نه خلیزی
لکه ما زدیگر تر ما زدیگر شپه‌ده
بلخ او هری په ترو بد میو کې ډوب
له بد خشانه تر خیبره شپه‌ده
رستم په خاک کې د شغالو یدلی
ڇکه له درد، له پر هره شپه‌ده
نورو ته لمر دی په قسمت و رغلی
زمور په برخه، برابره شپه‌ده
په تورو وریئو کې بربیننا شوه چیرې
که یې له زلفو مروره شپه‌ده
گل دور بیل دی راته و ئالوه
جانانه شپه‌ده، ستمگره شپه‌ده

المان

۱۹۹۸/۳/۲۷

دیا دونو په مانۍ کې

ماته یادشی خومره سخته او ترخه وه
هغه ورخ چې مورډله یو بل نه جلا شوو
ته په خپلې لارې ولاړې ، زه په خپلې
دژوندون په لویه دبسته کې تنها شوو.

* * *

ستاله سترګو خخیدل غمي داونېکو
خوپه شونډو دې ترخه موسکا خوره وه
نه خوراته خه وویل نه ما خه
پوهيدو چې دوصال وروستي شبيه وه

* * *

مادي سترګو لوستلى تو قسمت و
مادي زلفو کې ليدلې توري شپې وي
ما ليدل چې تورتمونه وه په مخ کې
ماليدل چې راخوري توري تيارې وي.

* * *

پوهيدم چې د اغزو په خوکو تگ دی

پوهیدم چې د سکروتوو بنګلول دي
پوهیدم چې په کوچني بې و سه زره کې
د غمو د لويو غرونو ئايول دي.

او سچې گورمه دوخت دغرو له شانه
لاترا وسه موږ هما غسې تنها يو
نه مو لاري بيرته بيا يو بل ته رسې
نه د ميني ناوکي منزل ته بيا يو.

* * *

خوتراو سه می هما غسپی په زره کې
لا ژوندی دی ستا خواره خواره يادونه
هره ورخ می سترگکی تا پسپی غربې بې
هره شیه راسره مله دی ستا غمونه.

* * *

راته گرانہ یہی تراو سہ راتہ گرانی
لامی زرہ کبی ستا دمینی اور بلیبی
لامی اوس ہم دخوبونو بنی پیری یہی
لادی مخ راتہ یالونو کی حلیبیری.

* * *

لامې اوس هم دلندو سترگو هندارې

تشې نه دي ستا دسترگو له تصویره

لامې اوس هم د يادونو په مانۍ کې

يوه شمه په لمبو کې ده اسييره.

المان

اګست ۲۰۰۰

کاوون توفانی

د باد په کندوالو کې

د پونتنو تصویر

پردیسه چيرته ئې ، د چا پەھيلە ،

د كوم آرمان پەلوري لاره وھې

منزل دي كوم دى ، د مەھاي دې چيرته ؟ .

لە كومە راغلى او پە كومە درومې ،

پدى او بىدە ،

كې ورە لاره ،

تھاكې پىنسې .

دژوندون پىتى دې پەسترو او بۇ ،

دلارې دوپې دې پەبنە پرتې ،

ددواپو سترگۈ دكتاب پانې دې دەكى لە پونتنو ئىنى .

پدى او بىدە او چىرىنە لاره ،

چىرىنە تىلى ،

چىرىنە مسافرو مزلونە كېي ،

خوچاتە پتە نشته ،

چى لە هغۇرى نە خوڭ ،

منزل تە

رسيدلى ، كەنە .

او د تاریخ په ڇبرینه او اغزنه لاره ،

له هغو ټولونه یواحې یو تصویر پاتې دی ،

یو بې حسابه ، بې ٿوابه ، د پونتنو تصویر ،

درڙيڍلو ، نښتىچلو ، آرمانونو ، تصویر ،

او د گمونو ، تصویر ،

پردیسہ !

چيرته ئې ، د چا په هيله ؟ .

المان

۲۰۰۰/۷/۱۲

توره بلى

په پلو کي يې شغله په بلی راوه
که آسمان په گريوانه کي سپورمې راوه
درنا ناوي پلو په مخ راخپورکه
تورې شېپې د ترو بميوبولى راوه
زه د گلو د غونچو په تممه ولازم
خوا غزيونه مې ڈکه خولې راوه
دلبو غوتېيو باغ په سراخىستى
سپينو وريخوتکه توره بلى راوه
وچوي دونو وينه په رگوكې
درواغجن پسرلي يخه سيلې راوه
چې د خپلې غاري هار پري بنايىتە كري
ماغرىب ورته داونىكودالى راوه
دبئو په سريې بيا ستوري ئلىرى
دا سې بىكارى مابنامونو دى راوه
د آشنا د سنه بوى لە كلىي ووت
لمه تە ورته د زلفو گىلاي راوه.

كابل - ثور / ۱۳۷۱

دلمر له باغه

زه به دلمر له غور يدلې باغه

يو خوتازه گلونه وشكومه

او ستا دزلفو توره شپه به پري رنگينه كرمه.

زه به دپرخي دالماسو داني ،

دشنې ورمې په تارکې وپييمه

او ستا په غاره به يې وحروم.

كه ته يو خلي او دتل لپاره ،

زمادزره کورته راننو زي ،

او بيا دمينې په نوم ،

راته هماگه هيرې شوي ڏيوې ولگوې

هغه چې ما او تا په گپه سره ،

دلويې مينې په نوم ،

زمور دهيلو په مانۍ کې امانت ايښې وي

المان

اپريل ۲۰۰۱

هم له تخت، هم له تابوته

نوردي خوک نه پيژني ،

نوردي هیخ خوک هم ، نوم په خوله نه اخلي .

نور له هر چانه ورک يې ،

نور له هر چانه هير يې

نور نه دپلي ، نه سپاره په ياد يې

او هغه سپين آس دې ،

-چې له هر خه او هر چا گران ودرته -

نور ستا له ياده پردي شوي بسكاري ،

اوته له هر خه او له هر چا نه پردي يې ورته .

نوردي له غبه دچا زره نه رېبدي

نوردي له چيغو دچا ئان نه رېبي ،

نور ، هم له مينې ، هم له كركې تشي .

نه دې په گل ،

نه دې په تىبە كې ،

اثر ،

پاتې دى .

نور دژونديو له سرحده تير يې ،

نور دې څوک نه پیژنې ،

نور ،

هم له تخت ،

همله تابوته ،

هیریې .

المان

۱۹۹۸ / ۲ / ۲۸

کاونون توفانی

د باد په کندوالو کې

دعا

بارانه تاته مې لاسونه په دعا نیولي

تاته زاري کومه ،

لپ خوزموب په سوزيدلو کروندو ووره .

* * *

سړکال خوهم لکه د تیرو په شان ،

د اسي بنسکاریبی پسرلې نه لرو ،

سړکال خو هم سنئللو ګل ونه که

بوی درامبیل نه را ئي ،

وږمي په زلفو کې رانه وړي د نارنجو غوټي .

* * *

سړکال خو هم باغ ته نرګس رانغى ،

ګلابو کډه وکړه ،

نيالګي له ئانه سره زاري ، ونبي سانه باسي

مليار په باغ کې د تبرونو بزغلې کرلي .

* * *

سړکال خو هم غاتول ونه توکيدل ،

او په ګل خيزو د بنتو ،

د گنډی یو ز هرجنې خانګې و غورپیدې ،
کو چیان رانغلل ، په بیدیا کې کېږدی پلنې نه شوې ،
تشو کنډرو کې اورونه لګید .
جراوې نه شوې په ځنډی یو د اوښانو غارې ،
رمې په تالو باندې سمي نه شوې ،
شپانه په شپوله کې شپیلی په شونډو پورې نه کړه ،
څرچتون خالي پاتې دی ،
هوسى دغرو څوکو ته وختلي ،
ګړي آسمان ته خوله نیولې دیو ه خاڅکي او بو په هيله .

* * *

سېرکال خو هم د تو تکيو دوزرونو سرود ونه غږيد ،
زمور د کلې د مسجد په نړيدلې چت کې ،
د تو تکيو په ئای ،
تورو غومبسو چتې جورې کړلې .
څوک به آيت د "ابا بیل" و وايې
څوک به کانو ،

د سپیرې د بستې ،

پیلان وولي .

* * *

سېرکال خو هم تا لندې ونه خندل ،

دغور غوري بابا برقي قمچينه ،

د تورو وريخو ذاتونو په ملا غبرګه نه شوه .

او د اسمان له تورو تپو سترګو ،

د «رحمت» يو خاڅکې ونه خڅيده .

موږ له اوړدو مژلونو وروسته ،

داوبو په تمه ،

سراب ته ،

ورسيدو .

* * *

بارانه وورېږه ،

تاته زاري کومه ،

يو څلي بيا زموږ په کلي پسرلې راوله .

المان

اپريل ۱۹۹۳

کاونون توفاني

د باد په کنډوالو کې

د ايمان په لمن

لامې تراوشه ستوري خاخي د ګريوان په لمن
د زړه د دونه مې لګيرې د آسمان په لمن
د ګلو ناوي نا اميده د سپرلي ډولی کې
زخمې بلبل ورته ژربې د خزان په لمن
پردي وطن دی مسافري شپې په غم تيروم
کاشکې يوه شيبة ويده واي د جاناں په لمن
وجود مې اور اخلي سوزېږمه ، لمبه لمبه شم
چې د سکروتو باران ګورم د افغان په لمن
ساقي له خم نه مرور ، خم له صهبا نه خالي
دميکشانو ډلي ګرئي د بيا بان په لمن
بيا زور زاهد دی بيا هماگه محتسب وختونه
بيا مې داغونه دي چې خاخي د ايمان په لمن
هسي مې ډکه شوه د زړه د بنته له زير و ګلو
لكه چې ستوري وي تو مبلي د آسمان په لمن

آلمان

۱۹۹۴ / ۲ / ۲۳

د سکروتو په اقلیم کې

د سکروتو په اقلیم کې گلان نشته
په خورلن کې غاټول کله زرغونیبې
گله ! بل چيرته يې خاره دوبمې لار
سیلی ستا په پسته ژبه نه پو هیږي .

بوه هيله

توري خاوری به يې پوري کړم په سترګو
که قسمت يو ځلي بیا وطن ته بو تلم
خپلی اوښکي به بې پرخه کرم د ګلو
که کوم باد هغه بنايیست چمن ته بو تلم

نه گل ته، نه اغزي ته

له تندی مرمه، خو ساقی ته می لاس نه رسیبی
دتر خو میو، کنده ولی ته می لاس نه رسیبی
ددی بی رنگه او بی بویه پسرلی په شپو کې
گل خولا پریبده چې اغزي ته می لاس نه رسیبی
لكه دزمی دکمره په سرولاره ونه
له ودمی هیریم پسرلی ته می لاس نه رسیبی
لكه داونبکو خاخکی پریوتم په خپل گریوانه
تشه سیپی یمه غمی ته می لاس نه رسیبی
په پته خوله بی ده جران په سرو سکرو تو سوزم
ژرامی هیره اسویلی ته می لاس نه رسیبی
چې پکی و خکمه دیار دخوبې مینې ترخه
دزره ټوټې ټوټې کودی ته می لاس نه رسیبی
ماویل وابه خلم کسات ترې دشهیدو شېبو
خو گریوانه دزنده گئي ته می لاس نه رسیبی.

المان

لمرته سرود

٣

لمره ! که ته په خوب ویده پاتې شې
او يو حئل بیا زمورد کلي په آسمان باندي ونه ئليلې
خوک به دشپې په تکه توره دره ،
د طلايي شغلۇ غزل ولېكىي ? .

* * *

لمره که ته خپلې گلبویه زلفې ،
پدى اغزنه شپه ونه غوروپى
خوک به دژمي په يخجنو دبنتو ،
د پسرلىي د گلو سىن سم كېي .
خوک به دباد كاره واره لاسونه ،
د نسترنو له تنكىيو غارپو ونبو يوي .

* * *

خوک به په غرونو كې ،

و ربمې ويىنسې

كېي .

خوک به ددبنتو دغاچول په تنکيو شوندېيو ،

خورډه موسکا وکري.

خوک به د پرڅې نازولي لونې ،

د خپلو خو په وریښمینو نورانی تالو نو وزنګوي.

خوک به دمستو بلبلانو په ګونګيو ژبو ،

د محبت سندري و بهوي.

خوک به دھوانو غزلبو لو تو تکيو ګلالي وزرونه ،

د سپین سهار په شدو ولمبوي.

خوک به دباغ په غوب کې ووايي د ګل دغوريدو سندره ؟

لمره !

که ته ،

په خوب ،

ویده ،

پاتې شي.

المان

د مینې ترون

بیامې جانانه ، دزمی زړگی په سوې للمه
ستا د خوبو ، خوبو یادونو باران ووریده
بیا مې د مراؤو خاطرو په رژیدلی چمن
د پسلی د سرو ګلونو پاران ووریده.

* * *

کلونه وشول چې له تانه جلا شوې يمه
کلونه وشول چې په تا مې سترگې نه خوبیږي
کلونه وشول چې دنیا لکه زندان ده راته
کلونه وشول چې دسا وزر مې نه غوریږي

* * *

اوسمې یادیږي هغه تللي هغه تیرې شیبې
هغه د ګلو غوندي بنکلی او رنگین وختونه
هغه د مینې درنا په میو مستې ورځې
هغه ساده ، هغه سپیڅلی نازنین وختونه

* * *

چې مې له تاسره ترون پکې د مینې وکه
چې ستا په غېړه کې مې ئان او جهان و پیژنده

ته مې کعبه شوې درته زه په لمانځه ودریدم
ستا په لمنه کې مې هود او ايمان وپیژانده

* * *

ما ويـل زـه بـه دـې جـانـه جـنـتـي بـنـايـسـتـتـه
دـسوـغـوـتـيـوـ غـونـدـيـ بـنـكـلـېـ سـورـغـزـلـ وـلـيـکـمـ
ما ويـل زـه بـه دـې دـتوـرـ تـکـريـ پـهـ تـورـوـ خـنـدـوـ
دـلـمـرـ پـهـ اوـبـنـکـوـ حـمـاسـهـ دـسـرـهـ تـکـلـ وـلـيـکـمـ

* * *

ما ويـل زـه بـه ستـادـزـلـفـوـ پـهـ حـسـيـنـوـ شـپـوـ کـېـ
دـابـديـ مـيـنـېـ خـلـانـدـهـ سـتـورـېـ وـخـلـومـ
ما ويـل زـه بـه ستـادـمـخـ هـغـهـ سـپـيـخـلـېـ سـهـارـ
دـپـسـرـلـيـ دـشـنـېـ وـبـمـېـ پـهـ عـطـرـوـ وـلـمـبـومـ

* * *

ما ويـل زـهـ پـهـ دـتـيـارـوـ اوـبـدـهـ ، اوـبـدـهـ لـاـسـونـهـ
ستـاـ پـهـ زـرـينـوـ ، پـرـتـمـيـنـوـ زـلـفـوـ وـتـرـمـهـ
ما ويـلـ زـهـ بـهـ دـبــدـرـنـګـېـ شـپـېـ نـاـوـلـېـ کـجـيرـ
دـسـپـيـنـېـ وـرـخـېـ دـرـنـاـ پـهـ غـشـوـ وـلـمـهـ.

خودتیارو دخدای، بدرنگه اردہ بله وہ
ستا برخه لیک یې دبادونو په وزرو تاره
ستا په تندي یې آیا تونه دلمبو ولیکل
ستا په قیکری یې دسرو وینو سمندر و تاره

* * *

مامرغلرې ستاله سترگونه راتولې نه کړې
مادې په زلفو د آرمان کلونه، ونه تو مبل
د ماتمونو تورو شپو تو هې خراغ نه شومه
دزره داغلي پرهارونه مې دې ونه ګندل

* * *

چې ستا دزره په بسار لښکرې د ماتم وختې
مايې یوازې په سرو سترگو تماشا کوله
ستا په دردونو او په خپلې بې وسى مې ژرل
ته سوزیدې مادرته هيله د بقا کوله

* * *

خدايزده چې ستا په زوريدلې زره به خه تیریږي
بنایی چې ستا ته به بې هوډه، بې وفا بنکارمه
ته به مې وړ د خپلې مینې د پرتم نه ګنډې

تاته به مات بـکارمه تاته به رسوا بـکارمه.

* * *

مات خو به يمه ، خوجانه بـي و فانه يمه
دـتوـمـتوـنـوـ زـنـجـيـيـ رـونـهـ پـهـ بـنـبـوـ گـرـخـومـ
لهـ تـاـ نـهـ لـيـرـيـ ، پـهـ پـرـديـوـ نـاـ آـشـناـ کـوـخـوـ کـيـ
دـمـجـبـورـيـ دـژـوـنـدـوـنـ پـيـتـيـ پـهـ اوـبـوـ گـرـخـومـ

* * *

خـوـسـتـاـ دـسـتـرـگـوـ پـهـ زـيـارـتـ بـانـدـيـ قـسـمـ کـوـمـهـ
يـوهـ شـيـبـهـ دـيـ هـمـ لـهـ يـادـهـ جـلاـشـوـيـ نـهـ يـمـ
دـشـنـهـ بـاـورـهـ کـرـونـدـهـ مـيـ لـاـهـ وـوـنـهـ شـنـهـ دـيـ
دـسـرـوـ غـاـتـوـلـوـ پـهـ تـرـونـ بـانـدـيـ خـتـلـيـ نـهـ يـمـ.

* * *

دـيـادـ پـهـ دـبـنـتـهـ کـيـ مـيـ خـريـ سـتـادـ مـيـنـيـ هـوـسـيـ
دـخـوبـ بـاغـچـهـ مـيـ سـتـادـ حـسـنـ پـهـ گـلـونـوـ پـتـهـ
دـذـهـنـ دـرـهـ مـيـ يـواـزـيـ سـتـانـاـ مـهـ پـوـبـلـيـ
دـزـرـهـ مـانـيـ مـيـ سـتاـ پـهـ بـنـكـلوـ تصـوـيـرـونـوـ پـتـهـ.

الـمان

جنوري ٢٠٠١

د تروبرميو بهير

ستا دزلفو سلسلی می دیا دونو سلسلی شوې
دیوی شیبی خنداوه ، دغمونو سلسلی شوې
سپوبمی مخ دی رابنکاره که ، دتیارې شپې له کندوه
چې دلمرزینې خنې ، ددو دونو سلسلی شوې
په نمجنو ستړګو خارم ، دآشنـا دقدم لاره
خو وعدې دنن سبا يې ، دکلونو سلسلی شوې
دابهير د تروبرميو ، درنهـا پـه كالـه راغـې ؟
کـه شـیبـې دـخـوـشـالـیـو ، دـوـیـرـوـنـوـ سـلـسـلـیـ شـوـېـ
پـهـ وجـارـهـ مـيـكـدـهـ کـېـ نـهـ سـاقـيـ اوـ نـهـ صـهـبـاـ شـتـهـ
دـکـوـثـرـ دـامـیدـ تـنـدـهـ ، دـعـمـرـونـوـ سـلـسـلـیـ شـوـېـ
له جـنـتـهـ رـاـوـتـلـیـ ، دـدـوـزـخـ پـهـ خـنـدـوـ گـرـخـمـ
همـ شـوـابـ اوـ هـمـ گـنـاهـ مـېـ دـاـورـونـوـ سـلـسـلـیـ شـوـېـ
ماـيـېـ زـلـفـېـ بـنـکـلـوـلـېـ ، پـهـ خـنـدـاـ يـېـ رـاـتـهـ وـوـیـلـ
چـېـ کـاـوـونـهـ دـادـېـ پـبـنـوـ تـهـ ، دـدـاـمـونـوـ سـلـسـلـیـ شـوـېـ

المان

اکست ۱۹۹۷

د سپلمى گلونه

چې خندايې وريده، له انگييو
اس يې اوښکې د غم خاخي له ککيو
دديوانو د لېکرو چپا و راغى
کوه قاف نه کده و کره بنا پيريو
رنگ و بوی يې داشنا د کلي نه دى
كا غذى گلونه راول پېرلىيو
بيا يې مورته کوم ناتار په خوب لي دلى؟
د آسمان ناولو ستر گو خونرېيو
دمانو لېنتې رېبدې له و حاشتې
تېر شين شو په ھنگله کې د خېرېيو
رژوي زرغونې پانې د نارنجو
دلېبو خېرې راوري دي سېلىيو
د زنجير ترانه کې بیناسته په شوندو
د شمشير ترانه پريوطه په مرېيو
نه بلبلو د شنه فصل زيرې راورې
نه خوب يا غارې تازه کېرې تو تکيو
خرې تالي سوزيدلې سېيرې د بېنستې

بنکلپی نه شوی دغا تولو په غالیو
نه په شنو جلگو کې بل شول سره اورونه
نه دگلو لبکر و خوت په غونډیو
نه په باغ کې د مرسلو شونډی سرې شوی
نه په دښته کې بیا و خندل ریدیو
نه رامبیل زلفې خوري کړې په ګلا بو
نه نرګس واخیسته ناز د چنبلیو
نه دمشکو کاروان راغې له ختنه
نه په غرو کې عطر و شیندل هو سیو
نه شبنم مخونه ووینحل د پانه
نه ورمې شونډی تازه کړې د غوړیو
نه بیا پیغلو په پلو کې غونچې راوړې
نه یې زانګي امیلونه په غړیو
نه سپورډی شوه د مینو پیغامبره
نه را وختلي نجوني ، په بلیو
نه ساقې سکروتې تویې کړې په جام کې
نه راجګې شوی لمبې له کندولیو
نه سوما شته نه متونه د کوثره

نه شراب ، نه خودبی شونلای دشھیو
نه دمینی په مزار شمه شوه بله
نه خلا په " نوبهار " کې دسپر غیو
نه نغمې کړي ، نه نخا د بگرام ترکې
د ماتم کالی اغواستې کابلیو
نه ګرمي درزم پاتې نه د بزم
نه شرنګا د زولنو نه د بنګړیو
سپورې می و نغښته دوریخو په ټیکري کې
ستورو ولمبل د توري شپې په پیيو
د سهارز خمي سرباز په وینو سور شو
مرغلین کخونه و نیول غدیو
د تقوا جامې په تن د شیطانا ناو
د تسبو امیل په غاره د لولیو
دیما په تخت جگړه ده د کربورو
دو یارونو تاج په سرد چرمنې کیو
ړنګیو ی دنیک و بد د تو پیر پوله
پروني مخونه سپین کړل ننیو
په شملو کې یې پرتم د پرون نشتہ

دغورو هنگامه تللي له پگريو
چې نهنگ بې ئان باله ددریابونه
اوسي بې گوره په وياله کې داوبېريو
آرمانونه شول پوره دمير خمنو
وينې خاخې دمردانو له کوپريو
دزنگي غلام دتوري درنَا واي ته
دبا با پگري را کوزه کره لمسيو
بيا هما غه توري شې توري سندري
بيا هما غه توريغل دتروبميو
بيا هما غه محتسب زاره وختونه
بيا هما غه زره لوبه دېيريو
بيا هما غه دبل توره دورورغاره
بيا هما غه سوردزخ ددبمنيو
توري وريئي تورو ي خلانده ستوري
تورتمونه زنگوي لمپه كمشيو
دسيلمى گلونه ور دوربل نهدي
چا اخيستي ده ميوه له گنديريو

* * *

دغورو غرمو سرتیپی ورته مه شې
دوطن دې گرونو ، ننگیالیو
پیلامه دبل سفرده ستپی مه شې
 DAGAZNO او بدو لارو لارویو .

المان

اپریل ۱۹۹۷

کاون تو فانی

د باد په کندوالو کې

ستوري

بیگاھ سترگو د اسمان ژرلی ستوري
چې د توري په شپې په دار ختللي ستوري
شپه لاندہ سبا شوې چې شپه راغله
تروبمی لا تللي نده، تللي ستوري
سپین سهار بې تور ما بنام ته قرباني که
شپې په غشود تيارو ويشتلي ستوري
د افق لمنه سره شوله په وينو
چا په توره د ستم وژلي ستوري
خه پروا د که سيلی ګلونه یووړل
ما په زلفود جانان تو مبلی ستوري
چا خالونه با يلولي چا سرونه
موبد مینې په سره لار با يللې ستوري
درناله ګريوانه و تللي ستوري
نن کوتۍ د اسمان تشه توره بنکاري
پکې نه ځلیږي سپین سپې خلی ستوري.

المان ۲۸/۹/۱۹۹۶

یوار مان

کلونه و شول چې په زره کې یو ارمان لرمه

چې ستا بنایست او زما لویه مینه

په یوه شعر کې سره و نغاره مه

* * *

ورخ رانه ټوله د ګلوبیو په لټون تیره شي

خو چې ما بنام شي او د شبې کجیر راو الوزي د بنار په لوري

او په رنگینو کو خو غوروي تور وزرونه

د بنار واتونه له ستوا نه لارويو تشن شي

او بنديزو لګېږي

نري ، نري کابه وابه و سنني

د شنه اسمان په لوري و غېږي،

زموره خره او ختینه بېړي

د بي پایانه سمندر په مر جاني کخونو و نبلوي

زه بیارا پا خیبم ډیوه بله کرم

او د ګلوبیو ټولی پرانیزمه،

قلم راو اخلم، کاغذونه تور کرم

او ترسهاره پوري،

ستاد بنايیت او خپلې مینې قصیده ولیکم

* * *

چې د سهر د گزمه غرب او رم

زه مې ليکلي کاغذونه بيرته بیا له سره ولو لمه،

نه پکې ستا سمسور بنايیت ووينم،

او نه زما هغه بنیرازه مینه

قصیده خیر ط کرمه

او تولو تورو کا غذونو ته مې اوروا چوم

او په تو دو خه يې تاوده کرم خپل ساره لاسونه

* * *

بیا چې د شپې کجیر له خوبه ويښ سی،

وزرونه و تکوي

او بيرته والوزي د خپلې زړې خالې په لور،

د شنه سهر شهباز تکل د الو تلو کړي

او له ختيئو غرونو والوزي د شنه اسمان د دنستې په لور،

او طلا يې وزرونه،

زمونې د بسار له پا سه و غوروي

کو خې راوینښې شي، تازه کړي پرونې يادونه

او خبل مخونه د رنا په پيو بیا وینځي،

بیا په واټونو د رنگونو باران ووریږي

او د پېړيو تکاري لو به له سره پیل شي.

زه بیا ټولی غارې ته وا چومه،

بیا په ګلو یيو پسې ملا وترم

او ټوله ورڅه وايم له ځانه سره

گوندي که نن شپه مې ارمان پوره شي،

ستاد بنایست او خپلې مینې انځور و کارېمه.

خوا لاتراوسه پدې نه پو هېږم

چې ستا بنایست، او زما لویه مینه،

د یو شعر،

جغرافیه کې،

څاییداۍ

کله،

شي

المان

۲۰۰۰ اکتوبر

کاونون توفانی

د باد په کندوالو کې

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library